PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 2, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Nr. 708 PENKTADIENIS GEGUŽIO (MAY) 4, 1945, TORONTO METAI XIV

NACIŲ RADIJAS SKELBIA, KAD FIURERIS ADOLFAS HITLERIS UŽMUŠTAS BERLYNE

NAUJU FIURERIU PASKIRTAS LAIVYNO ADMIROLAS DOENITZ

LONDON. — Hamburgo nacių radijas pranešė, kad jų fiureris Adolfas Hitleris užmuštas Berlyne.

Jis tenai komandavęs Berlyno gyventojams iki paskutinės savo gyvenimo minutės.

Jo vieton paskirtas laivyno admirolas Karl Doenitz. Pats Hitleris jį paskyręs savo vieton.

Admirolas Doenitz, kalbėdamas per radiją, pareiškė, kad kovą už išgelbėjimą Vokietijos nuo bolševizmo bus tęsiama toliau.

Kas liečia Hitlerio žuvimą, kol kas abejojama kaip Maskvoj, taip ir kituos centruos.

Kol Berlynas nebus visai užimtas, nebus galima tą žinią patvirtinti.

Kas atsitiko su Himleriu, kuris visuomet figuravo kaip pirmoji Hitlerio ranka, nėra žinios. Per kelias dienas ėjo gandai, kad Himleris nori pasiduoti su visa Vokietija Anglijai ir Amerikai, tik ne Sovietams.

Atrodo, kad nacių tarpe visų galų suirimas.

Tuo tarpu nacių padėtis Berlyne ir kitose vietose visai prasta. Berlyno centre naciai dar laikosi, bet jie ilgai neišlaikys. Kituose frontuose jie taip pat pliekiami be pasigailėjimo.

Pulkininkas von Stern, Oflag 6A kempės komendantas, buvo užkluptas taip netikėtai, kad nesuspėjo nei kelnių užsimauti. Čia jis matomas amerikiečių rankose. Pritūpęs, kad pridengti nuogas kojas.

Pasiųsta Telegrama Kanados Delegacijai į San Francisco

TORONTO. — Kad pareiškus Kanados lietuvių nuomonę sąrišyje su vykstančia Jungtinių Tautų konferencija San Francisco mieste, Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas pasiuntė sekančio turinio telegramą:

"Canadian Delegation to the San Francisco Conference,
San Francisco, Cal.

Canadian Lithuanian National Committee representing majority Lithuanians living in Canada and their organizations wishes to express their confidence in Canadian Delegation that it will support all measures to establish effective world peace organization and also will uphold decisions made by the people of Lithuania in 1940.

Z. Janauskas
Chairman"

Ši telegrama pasiųsta balandžio 25 dieną, tai yra tą dieną, kada konferencija pradėjo savo posėdžius.

Z. J.

Musolinio ir Jo Sėbrų Lavonai Valiojasi Purve

MILAN. — Benito Musolinis, išsigimęs socialistas, išbuvęs Italijos diktatorium per ilgus metus, jau sustinges ir daugiau nebesakys ugningų prakalbų nuo balkono. Jis susilaukė galo, koks laukia kitų tokių fašistinių budelių.

Jį ir kitus aukštus Italijos fašistų vadus sugavo Italijos partizanai ir atidavė liaudies teismui, kuris nusmerkė juos sušaudyti ir bausmė buvo greitai įvykdyta. Su Musolinių buvo sušaudyta 16 kitų aukštų fašistų vadų.

Jų lavonai buvo atgabenti į Milaną ir suversti krūvon vienoje aikštėje, kurioje Musolinio tarnai savo laiku buvo sušaudę 15 liaudies užtarėjų — užstatų. Dabar toje aikštėje guli Musolinio ir jo bendrų lavonai, kad žmonės galėtų paskutinį kartą pažvelgti į savo budelius.

Partizanai, kurie sučiupę Musolinį, išlaisvino ne tik Milaną, bet Genovą ir kitus miestus, pirm negu sąjungininkų kariuomenė pribuvo. Jie užgrobė Milano radijo stotį ir iš čia pranešė pasauliui apie sučiupimą Musolinio ir kitų fašistų budelių.

Romoj esanti Italijos valdžia užgyrė Musolinio ir jo draugų nuteisimą ir sušaudymą.

Dabar iš eilės turės būti Hitleris su draugais. Sakoma, kad jis jau užvertęs kojas Berlyne, bet gali būti, kad tyčia leidžiami tokie gandai. Gal jis slapstosi kur. Bet nebus galima ilgai slapstytis, jeigu jis dar gyvas.

PRADEDA LIUOSUOTI IŠTARNAVUSIUS 5 METUS ARMIJOJE

OTTAWA. — Visi kariai, kurie ištarnavo penkius metus, bus paleisti į namus. Jie savo pareigas jau atliko.

Kiek tokių karčivių yra, nežinia, bet ne taip didelis skaičius.

Rado 50 Vagonų Prikrautų Lavonų

DACHAU, Vokietija. — Jungtinių Valstijų 42 ir 45 divizijos, kurios paėmė garsiąją Dachau kempę, išlaisvino 32,000 belaisvių. Bet ne visiems buvo laimė išvysti laisvę.

Netoli kempės ant geležkelio atrado 50 vagonų prikrautų lavonų, kankinimo kambarių, geso dėžių ir kitokių terorizavimo priemonių. Naciai norėjo išvežti ir sunaikinti, bet nesuspėjo.

Šioj kempėj buvę Stalino sūnus, Austrijos kancleris Šušnigas ir kiti žymūs asmenys, bet naciai juos kur tai iškėlę anksčiau.

Šioj kempėj žuvo 14,000 belaisvių tiktai pereitą žiemą. Bėgyje trijų praėjusių mėnesių žuvo 9,000.

HERRIOT PRIBUVO SOVIETŲ SĄJUNGON

MASKVA. — Edouard Herriot, tris kartus buvęs Francijos premjeru, pribuvo į Maskvą ir žada pabūti keletą dienų. Su juo atvyko ir jo žmona.

Jis buvo vokiečių nelaisvėj, bet raudonarmiečiai nesenai išlaisvino jį netoli Berlyno.

Sakoma, kad Daladier ir Reynaud taipgi išlaisvinti ir sugrįžo į Franciją. Su jais sugrįžęs į Franciją ir generolas Gamelin.

Maršalas Petain uždarytas Paryžiaus kalėjime ir laukia teismo.

Pasauliniai Garsus Muncheno Paimtas

PARYŽIUS. — Septintoji amerikiečių armija okupavo Muncheną (Munich), kur įvyko didžiausia visoj pasaulio istorijoj pardavystė arba išdavystė, kada Čemberlenas su kitais tokiais "demokratais" parda[illegible] Čekoslovakiją. Muncheno taipgi skaitomas nacių gimtinė.

Muncheno sutartis buvo atidarymas Hitleriui durų į Europą ir buvo svarbiausia šio karo priežastis.

Netoli Muncheno buvo rasta koncentracijos kempė, kur buvo laikoma 27,000 belaisvių. Jie visi išlaisvinti.

Pripažįsta Ukrainą ir Baltarusiją Nariais

SAN FRANCISCO. — Jungtinių Tautų konferencija priėmė maršalo Stalino reikalavimą taip pat pripažinti Ukrainos ir Baltarusijos Sovietų Respublikas pilnateisiais Jungtinių Tautų organizacijos nariais ir pradiniais šios konferencijos šaukėjais kartu su Sovietų Sąjunga, Amerika ir Anglija.

Molotovas, sovietinės atstovybės galva, reikalauja tuojaus priimti Sovietinės Baltarusijos ir Sovietų Ukrainos delegatus į konferenciją.

Konferencija nepriėmė Sovietų pasiūlymo kviesti Varšavos - Liublino lenkų valdžios atstovus, bet priėmė Molotovo sumanymą, kad konferencijai pirmininkautų vienas po kito, Stettinius nuo Amerikos, Molotovas nuo Sovietų, Edenas nuo Anglijos ir Soong nuo Kinijos.

OTTAWA. — Hon. C. D. Howe, rekonstrukcijos ministeris, pranešė, kad išdirbant rekonstrukcijos programą del Kanados bus tariamasi su unijų vadais.

Jis jau parašė laiškus unijų centrams, kad išrinktų atstovus į komitetą kuris darys tuos planus.

Kanadoj yra virš 700,000 organizuotų darbininkų.

Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Edward Stettinius ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaras V. Molotovas. Tai svarbiausios asmenybės San Francisco konferencijoj. Viduryje matomas Sovietų Sąjungos ambasadorius Gromyko.

Austrija, Socialistų Judėjimo Europoje Lopšys, Vėl Atgimsta

JAPONAM PRADEDA DREBĖTI KINKOS

LONDON. — Tokijo radijas sako, kad karas Europoj jau kaip ir užbaigtas ir japonams teks kovoti vieniems.

Taip vadinamas strateginis bombardavimas Europoj jau užsibaigė ir dabar bomberiai gali būti gabenami prieš Japoniją.

Jeigu japonai nepasiduos tuojaus, tai jie išvys ko jie niekad nematė.

ARGENTINĄ PRIĖMĖ, O LENKIJĄ NE

SAN FRANCISCO. — Jungtinių Tautų konferencija nubalsavo, kad Argentina būtų priimta, bet pasisakė prieš Lenkijos priėmimą.

Sovietų ir kelių kitų šalių delegatai balsavo prieš Argentinos priėmimą, jeigu nepriimama Lenkija.

Stato Šešius Kandidatus

MONTREAL. — DPP stato šešius savo kandidatus Montreale į federalį parlamentą: Cartier, Outremont, Laurier, St. Lawrence-St. George, Mount Royal ir Verdun distriktuose.

Cartier distrikte statomas Fred Rose, kuris šį distriktą atstovavo ir dabartiniame parlamente.

Outremont distrikte kandidatuoja Mrs. G. Partrige, kunigo žmona. Jos vyras yra kapelionas Kanados armijoj.

Verdune statomas Sam Bailie, senas unijistas.

LONDON. — Vienoje susidarė provizinė Austrijos valdžia, su socialdemokratu Dr. Karl Renner priešakyje. Į valdžią įeina keturi socialdemokratai, trys komunistai, trys krikščionys socialistai ir trys nepartiniai ministeriai.

Visi ministeriai yra plačiai žinomi visoj Austrijoj, kaip ir užsienyje. Reikia manyti, kad ji sras didelį pritarimą visuose Austrijos demokratuose.

Susikūrimas provizinės Austrijos valdžios su socialdemokratu priešakyje uždoda didelį smūgį visiems antisovietiniams elementams socialdemokratų kempėj. Viena, kaip jau visiems yra gerai žinoma, buvo išlaisvinta iš vokiečių nagų ne kieno kito, o Raudonosios Armijos. Ji šiandien yra Raudonosios Armijos priežiūroj.

Kaip tai istorija sumuša socialdemokratiją. Pirm šio karo socialdemokratija daugiausia energijos pašventė kovai prieš Sovietų Sąjungą. Dabar tos šalies armijos atsteigia Austrijos nepriklausomybę ir prie valdžios pastato socialdemokratus.

Anglijoj gyvenančių austrų komitetas, atstovaujantis 25,000 austrų, tuojaus išleido pareiškimą, sveikindamas sudarymą provizinės valdžios Austrijoj. "Mes sveikiname su entuziazmu sudarymą provizinės valdžios", sako pareiškimas, "ir prižadame ištikimybę."

Taip tai ir Austrijos nepriklausomybė, Raudonosios Armijos globoj, leidžia naujus diegus. Austrija, socialdemokratijos lopšys, gimsta Raudonosios Armijos globoj.

DARBIEČIAI STOVI PIRMOJ VIETOJ

LONDON. — Visuomenės opinijos tyrinėjimo institutas paskelbė, kad 48 nuošimčiai britų ketina balsuoti už darbiečius, kada įvyks rinkimai.

Už konservativus balsuosią 27 nuošimčiai, liberalus — 13 nuošimčių, komunistus — 3 nuošimčiai ir kitus — 9 nuošimčiai.

Taigi, darbiečiai su komunistais sudarytų didžiumą, jeigu rezultatai būtų tokie, kaip institutas skelbia.

1935 metais už konservativus balsavo 48 nuošimčiai, o už darbiečius 39.

Stalingrado Vėliava Pas Amerikiečius

LONDONAS. — Karo sužalota ir dūmais aptraukta Stalingrado vėliava, kurios naciai negalėjo paimti ir tiek daug aukų iškloję prie to miesto, dabar atiduota Amerikos armijai Elbės fronte kaip ženklas didelio draugiškumo ir pagarbos.

Ta vėliava buvus iškelta ir Berlyne kada ten įėjo Sovietų Armija. Dabar ji perduota amerikiečiams.

LONDON. — Čia yra spėliojama, kad karas Europoje pasibaigs šią savaitę, kadangi nacių armijos byra visuos frontuos.

Italijoj pasipriešinimo jau visai nėra, kadangi italai pasidavė, o naciai pabėgo.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS,
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.
LIAUDIES BALSAS

Printed by Evercady Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

PRADEDA KOVĄ PRIEŠ TAI, KAS IŠGELBĖJO PASAULIO LAISVĘ

Kaip kad buvo numatyta, karui einant prie pabaigos, didieji industrialistai jau pradeda kelti savo balsą prieš visa, kas tarnavo ir tarnauja demokratijai, liaudžiai ir pažangai.

Mr. J. Penfield Seiberling, Seiberling Rubber Kompanijos prezidentas, pereitą penktadienį, kalbėdamas Kiwanis Kliubo susirinkime, pareiškė, kad kova prieš kolektyvizmą bus svarbiausia kova per kokį desėtką metų po šio karo. Girdi, kolektyvizmas yra didžiausias laisvės ir individualių pastangų priešas.

Ponas Seiberling nepaprastai susirūpinęs kolektyvizmu. Jis sako: "Kolektyvizmo idėja įsiskverbė į jaunimo ir net biznierių galvas, kur individualizmo dvasia turėtų būti stipriausia. Jis sunkiasi per darbininkų protą. Jeigu jis plėsis ir toliau, tai laisvė žlugs bėgyje dviejų ar trijų kartų."

Kodel gi ponui Seiberlingui taip nepatinga tas kolektyvizmas? Ką jis atliko, kad toks pavojingas pasidarė?

Kaip žinome, kolektyvizmas šiandien yra svarbiausias faktorius demokratijų pastangose. Visos Jungtinės Tautos kolektyviai pliekia laisvės ir demokratijos priešus. Dabar, San Francisco mieste, Jungtinės Tautos kolektyviai svarsto, kaip kolektyviai palaikyti taiką po karo. Jos pamatė, kad individualės pastangos niekad neišlaikys taikos. Visų tautų veikimas turi būti suderintas, kolektyvus.

Darbininkai taip pat surado, kad tik kolektyviai veikiant galima apginti savo interesus. Už tai išaugo unijos, kurios kolektyviai gina savo narių reikalus. Jeigu kiekvienam darbininkui tektų daryti sutartis su samdytojais, tai iš to nebūtų nieko.

Dauguma fabrikų pakėlė karišką produkciją iki aukščiausio laipsnio tiktai per kolektyves darbininkų ir samdytojų pastangas, sudarius kolektyvius komitetus. Kur darbininkų-samdytojų komitetų nebuvo, tenai gamyba buvo daug žemesnė. Tą patvirtina vyriausybės pranešimai.

Ponas Seiberling, kaip ir galima tikėtis, šaukia, kad kolektyvizmas reiškia komunizmą, nacionalsocializmą, socializmą ir unijizmą. Jis maišo viską į vieną vietą, kad būtų lengviau klaidinti žmones. Tikrenybėje, tai visai priešingai. Kolektyvizmas buvo ir tebėra svarbiausias laisvę mylinčių tautų ir žmonių įrankis.

Hitlerininkai galėjo įsigalėti ir apiplėšti daugelį tautų tik todel, kad stokojo kolektyvių pastangų, įvairios tautos buvo palaidos, be atatinkamų susitarimų tarp savęs. Kada naciai smaugė vieną, tai kitos nepadėjo.

Taip, po šio karo bus didelė kova. Tai bus didžiojo kapitalo kova prieš tai, kas įduoda stiprybę darbo žmonėms ir visiems laisvės ir demokratijos mylėtojams. Industrialistai ir bankieriai stengsis suardyti kolektyvizmą, kad sunaikinti liaudies laimėjimus vieną po kito. Ar jiems pavyks, tai priklauso nuo liaudies.

KADA STREIKAS NEPATEISINAMAS

Dabar, einant dideliems mūšiams visuos frontuos, ginklų, amunicijos ir reikmenų reikia labai daug. Darbininkams, dirbantiems tuos dalykus, būtų nusižengimas eiti į streiką be rimtos priežasties. Bet tokių įvykių pasitaiko.

Toronte buvo sustreikavę keli tūkstančiai gumos darbininkų streikas, užsitęsęs ilgą laiką, galėtų padaryti didelę žalą del mūsų karių užjūryje. Gumos niekad nebuvo perdaug, o dabar, komunikacijai išsiplėtus, jos dar mažiau.

Kiek matyti, tai streikas buvo išvestas CCF vadų politiniais išrokavimais, visai nepaisant Kanados karo reikalų. Nors šis išstojimas iš viršaus atrodė darbininkų solidorumo demonstracija, tačiau taip neišdegė. Toks streikas buvo, kiek giliau pažiūrėjus, nusispiovimas ant tų darbininkų, kurie su ginklu rankoj kovoja už laisvę ir demokratiją.

Dabartiniu laiku streikas gali būti pateisinamas tiktai svarbiai priežasčiai esant.

ĮSIGYKIT ATMINČIAI

Draugo E. Zdanausko aprašymas "Saulėtoj Ispanijoj" jau išėjo iš spaudos. Tai labai graži knygutė ir tiktai 50 centų tekainuoja. Kiekvieno pažangaus lietuvio pareiga įsigyti kopiją ir pasidėti į savo knygyną.

Tie aštuoni Kanados lietuviai, kurie kovojo Ispanijoj, atliko didelį žygį ir iškėlė Kanados lietuvių vardą demokratų akyse. Knygutė yra lig koks paminklas tiems draugams. Tai įamžinimas jų žygio.

Kurie jau skaitėt tuos užrašus Liaudies Balse, gal atrodo, kad nėra svarbos pirkti ją. Tai klaida. Turėti ją savo knygyne labai svarbu. Ateis laikas, kad bus labai svarbu vėl ją perskaityti ir panaujinti atmintį apie tuos lietuvius, o ypač apie tai, ką pergyveno knygos autorius.

Naciai versdavo belaisvius deginti mirusiųjų arba užmuštųjų drabužius. Belaisviai, pristatyti deginimui drabužių, ieško po kišenes bulvių lupynių.

Įvairiais Klausimais

Drew Partija Turi Būti Supliekta

Kiek matyti iš Ontarijos konservativų vado George Drew išsireiškimų, tai jis šią rinkiminę kampaniją ves visai kitaip. Pereitą kampaniją vedė daug žadėdamas, o dabar jis išstoja su bauginimais socializmu ir komunizmu. Matote, karas eina prie pabaigos, tai dabar galima pamiršti kooperaciją ir vienybę.

Ontarijos žmonėms reikia prisiminti, kad jeigu konservativai laimėtų šiuos rinkimus, tai tuojaus prasidėtų puolimas ant komunistų, paskui ant socialistų, o ant galo ir unijų. Jie bandytų sutriuškinti darbo žmonių judėjimą, kad būtų lengviau pravesti žmonių išnaudojimą.

Drew yra senas atžagareivis. Savo laiku jis mylėjo hitlerininkus ir agitavo už draugystę su jais. Sugrįžęs iš Vokietijos, 1938 metais, jis sakė, kaip buvo pranešta Macleans žurnale, sekančiai:

"Reikalavimai Nacių partijos, kuri šiandien kalba už Vokietiją, yra aiškūs. Jie nesiremia neapykanta kuriai nors tautai ar tautų grupei. Jie yra rezultatas rasinio pasididižavimo, pasireiškiančio ateities sąlygomis. . . Mes niekur nenueisime, jeigu mes tikėsime, kad vokiečiai nekenčia mūsų, arba jeigu, iš kitos pusės, jie tikės, kad mes nekenčiame jų. Aš tikiu, kad dauguma vokiečių nori britų draugystės. Mes taipgi turime ieškoti jų draugystės."

Taip tai George Drew kalbėjo apie nacius ir jų partiją 1938 metais, tik pirm šio karo. Jam naciai tuomet buvo malonūs ir ragino ieškoti jų draugystės.

Kad jis vėl ieškotų draugystės su atžagareiviais, kur tik jie būtų, niekas negali abejoti.

Ontarijos ir visos Kanados žmonės, jeigu nori eiti pirmyn demokratinio progreso keliu, turi atsisveikinti su Drew ir jo draugais.

Drew kandidatuoja High Park konstituencijoj, Toronte. Prieš jį statomas CCF kandidatas Lewis Duncan.

Pasitenkinimo Priežastis

Kad Raudonoji Armija okupavo Berlyną, pasitenkinę ne tik visi Sovietų Sąjungos simpatikai. Del to pasitenkinę ir visi kiti, kurie žino, kaip minkštai nacius ima sąjungininkai.

Dabar yra manoma, kad Raudonoji Armija tikrai užduos smūgį hitlerizmui. Faktinai, jo širdį bus sutriuškinta. Iš sovietinių kovotojų neišsisuks nei vienas karinis kriminalistas.

Vienas korespondentas pareiškė, kad jeigu amerikiečiai būtų prisiartinę prie Berlyno, tai naciai veikiausiai būtų pasidavę ir tuomet būtų buvus tikra bėda su jais. Sąjungininkų organizacija esanti nesekminga kovai prieš gudrius hitlerininkus.

Raudonoji Armija atsigabenusi su[illegible] specialiai išlavintos policijos, kuri žinosianti visus nacių korikų gudrumus ir tokiu būdu bus sunku jiems išsisukti.

Taigi, raudonarmiečių okupavimas Berlyno yra ne tik moralis jiems kreditas, bet ir užtikrinimas, kad hitleriniai banditai bus atatinkamai suvaldyti. Joki nacių gudrumai neapgaus Sovietų pareigūnų.

Kad Vokietija bus sunki problema, tai jau aišku. Korespondentai, kurie turėjo progą kalbėti su stambiais Vokietijos industrialistais, sako, kad visi tie vokiečių tūzai yra tiek pat naciai, kaip kad jie buvo nacių galios žydėjimo laikais.

"Hitleris yra didis žmogus, tik jį suvedžiojo prasti patarėjai," sako jie visai nesivaržydami, kaip paduoda korespondentai. Jie sako, kad tautinis socializmas arba nacizmas yra geras, geresnis už visas kitas ideologijas.

Su darbo žmonėmis bus mažiau bėdos. Jie greičiau atsimes nuo nacizmo. Su stambesnėmis šiškomis bus daug bėdos. Ypatingai delto, kad amerikiečiai ir britai daugiau remiasi ant jų, negu ant darbo žmonių.

Dar Apie Mažas Tautas

San Francisco konferencijai atsidarius, taip vadinamų mažų tautų advokatai pradėjo dar labiau šaukti prieš didžiąsias tautas. Girdi, toj konferencijoj bus įsteigta didžiųjų jėgų diktatūra.

Kas įdomiausia, tai kad tų "muzikantų" tarpe randasi daug žymių socialistų ir socialkreditorių.

Liaudies Balse jau buvo rašyta, kad jeigu didžiosios tautos nesugyvens taikoj, tai mažosios irgi neišvengs pavojaus. Dabar norėčiau padiskusuoti, ar mažos tautos galėtų palaikyti taiką.

Taikos palaikymui šiais laikais balsų Tautų Lygoj neužtenka. Reikia, kad už balso stovėtų jėga, kurios agresorius bijotų. Ar mažos tautos gali turėti tą jėgą? Aišku, kad ne. Nei viena maža tauta negali turėti užtektinai jėgų, kad agresorių sulaikyti.

Daleiskime, kad mažų tautų advokatai turi mintyje visų mažų tautų jėgas. Bet ar užtenka? Mažos tautos juk ne prie vienos vietos. Joms tektų gabentis su viskuo jūromis ir sausuma. O jeigu atsiras tokių, kurios nepraleis, tai ir bus baigta.

Didžiosios jėgos turi kelius visur. Reikalui esant jos gali panaudoti dideles jėgas ir sulaikyti agresiją.

Bet San Francisco konferencijoj dalykai sprendžiami visai kitoj dvasioj. Tenai stengiamasi pirmiausiai įsteigti draugiškumą tarp tautų, kad agresorių nebūtų. Norima sutverti tokią organizaciją, kuri galėtų palaikyti taiką be jėgos.

Galime visaip kalbėti, bet praktika parodė, kad abstrakti lygybė yra tuščias dalykas. Pajėgesnis darbininkas gali daugiau padaryti ir jeigu jis gaus lygiai su tuo, kuris mažai padaro, nebus lygybė.

Didžiosios tautos neša didesnę ir atsakomybę. Faktinai, šiame kare jos nešė ir dar neša didžiausią atsakomybę. Jos turi turėti ir didesnį autoritetą.

Politikas

Ir Vėl Pražydo

Ir vėl pražydo naujos gėlės,
Ir vėl gražu darže.
Bet kas dalinsis savo džiaugsmą
Su motina vargše?

Su motina, kuri per naktį
Akių nemerkė, ne, —
Ji laukė grįžtančio sūnužio,
Skausminga krūtine. . .

Sūnus jai sakė: aplankysiu,
Pabūsiu dieną, dvi;
Paguosti aš tave ateisiu,
Tu, mama, būk guvi!

Žadėtos dienos jau nubėgo,
Negrįžo jis visai,
Nesakė: mama, beprasmingai
Tu galvą sau kasai.

Darže gėlių žiedai pakvipo,
Pavasaris gražus,
Tik motina savęs dar klausia:
Sūnelis ar nežus?

Palangėj naktį dvelkė vėjas, —
Gal žinią turi jis?
Bet motinai nesakė žodžio, —
Ji laukia, laukia vis. . .

Stasys Jasilionis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Džiugu pažymėti, kad pa[illegible] taruoju laiku laikraščio [illegible] ramai gavome stambią [illegible] aukų nuo Jungtinių [illegible] lietuvių. Parama [illegible] kančiai:

Žymus Amerikos [illegible]uvių profesionalas, nuolatinis Liaudies Balso remėjas, laikraščio paramai paaukojo $45.00.

S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa., prisiuntė tris naujas prenumeratas ir surinktų aukų $26.00. Aukojo sekančiai: K. Naravas, E. Matuza po $2.00; J. Kučinskas, P. Pikutis, V. Maurukas, F. Rugienius, J. Slavickas, V. Vasiliauskas, F. Čižauskas, J. Pacauskas, P. Eidukevičius, J. Macidall, D. Kvalkauckas, J. Staginunas, A. Žemaitis, K. Petkevičius, Z. Andrulienė, W. Petrooig, F. Šilelis, E. Stankevich, A. Zalenka, P. Besky, J. Navickas, J. Matukas po $1.00.

S. Meison, Waterbury, Conn. prisiuntė surinktų aukų $13.00. Aukojo: LLD 28 kuopa $2.00; P. Bokas, S. Meison, J. Strižauskas, V. Krasnickas, A. Antanavičius, J. Svinkūnas, K. Astranskas, B. Marčionis po $1.00; A. Andrulienė, M. Strižauskienė, K. Danusevičius, M. Vaitonaitė, J. Laurinaitis, M. Ciplijauskas po 50 c.

Zanie Klibas, Roseland, Ill., prisiuntė vieną naują prenumeratą ir nuo savęs laikraščio paramai $1.50.

LLD 55-ta kuopa, Brooklyn, N. Y., per P. Babrauską, paaukojo $5.00.

LLD 155-ta kuopa Worcester, Mass., per Mary U. Kižys, paaukojo $5.00.

J. Paliulis, Toronto, paaukojo $2.00.

P. Kisielienė, Montreal, prisiuntė vieną naują prenumeratą.

J. Pajunas, Windsor, prisiuntė vieną atnaujintą.

V. Žilinskas, Toronto, pridavė vieną atnaujintą prenumeratą.

A. Lukosa, Montreal, prisiuntė vieną naują prenumeratą.

M. Motuza, Winnipeg, prisiuntė vieną atnaujintą prenumeratą.

J. Urbonavičius, Montreal, prisiuntė nemažą pluoštą atnaujintų prenumeratų. Jų atnaujinime darbavosi: K. Aržuolaitis, K. Spaičys ir J. Urbonavičius.

Visiems už paramą laikraščiui ir pasidarbavimą, širdingai ačiū.

Administracija

ŠYPSENOS

Netikęs Užsakytojas

Motina, laukdamosi kūdikio, įspėjo 7 metų dukterį Onutę, jog tėvas užsakė, kad atvežtų mažą broliuką.

Laikui atėjus gimė trys mergaitės. Onutė, išvydusi tris sesutes, priėjo prie motinos ir tarė:

"Kodel tu pati nedavei užsakymo? Ar tu nematai, ką padarė mūsų tėvelis?"

Šį Sykį Kitaip

Ponia: — Pasakyk, kur aš galiu matyti užveizdą? Aš labai noriu matyti jį.

Tarnas: — Jis irgi mėgsta pasimatyti su gražiomis poniomis.

Ponia: — Ar taip? Tai pasakyk, kad jo žmona nori matyti jį.

Pastabos

[illegible]n Francisco miestą su[illegible] daugybė žmonių: Jungtinių Tautų atstovai, korespondentai ir kiti.

Nemažai tenai randasi ir politinių ubagų. Jie tenai subėgo maldauti, kad jiems galią sugrąžintų.

Lietuviškų politinių ubagų tenai net dvi "delegacijos": smetoninininkų ir grigaitininkų.

—o—

Sako, tie politiniai ubagai lando po viešbučius ir koridorius ir maldauja kiekvieną, kurį tik pasigauna, kad užtartų juos.

Jie turį nemažai ir literatūros ir ją daliną tiems, kurių pagalbos nori.

Dabar arba nieka, sakoma jų obalsis.

—o—

Bet jie save ir savo tautiečius stato į pajuoką su tokiais ubagavimais.

Konferencija sušaukta sudarymui organizacijos, kuri turės palaikyti taiką po karo.

Rubežių ir kitų taikos klausimų svarstymas neįeina į šios konferencijos dienotvarkę.

—o—

Tie žmonės, kurie daugiausiai kalba apie Lenkijos ir kitų mažų kraštų nepriklausomybę, daugiausiai rėkia prieš davimą balso Ukrainai ir Baltarusijai.

Jie ne mažiau priešingi ir Lenkijos priėmimui į San Francisco konferenciją.

Išeina, kad jie kovoja ne už tas šalis, bet už tų kraštų atžagareivius, pabėgusius nuo žmonių.

—o—

Pranešimai iš Vokietijos sako, kad Goeringo širdis sugedo. Nieko tame nuostabaus.

Nuostabu, kad taip ilgai laikėsi.

Nacių padėtis jau senai kritiška.

Atrodo, kad pas juos buvo nemažai naciško užsispyrimo. Bet jis jau nyksta.

—o—

Gražu skaityti Hitlerio pranašystes. Jos buvo labai iškilmingos, bet nei viena neišsipildė.

Goeringas irgi sakė, kad nei vienas priešo orlaivis negalės užlėkti ant vokiečių miestų.

Komentarų nereikia. Kaip dabar yra, visi žino.

—o—

Draugas K. Kilikevičius buvo energingas kovotojas prieš fašizmą civiliame gyvenime, bet jis neprasčiau kovojo ir su ginklu.

Jis pylė naciams į kailį iš kulkosvaidžio iki priešo granata sužeidė ir privertė atsigulti į ligoninę.

Laimė, kad žaizdos nepavojingos ir draugas greitai galės būti sveikas.

—o—

Šiuo tarpu didelis skaičius Kanados lietuvių randasi užjūryje. Pastaruoju laiku gavome pranešimus, kad laimingai pasiekė užjūrį torontietis Kundrota. Kiek anksčiau taip pat laimingai pasiekė užjūrį Zigmas Degutis, Bernatavičius ir kiti.

—o—

Kiek matyti iš jų laiškų, tai spauda labai retai kada juos pasiekia. Vienintėlė jų paguoda, tai laiškai iš Kanados.

Netingėkit parašyti draugams ir pažįstamiems po laiškelį laikas nuo laiko, pranešdami naujienas iš savo apylinkės.

Jie laukia tokių naujienų su nekantrumu.

J. Y.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Berlyne

"Darvokšnis (torch), kuris buvo uždegtas Berlyne, sugrįžo atgal į tą patį miestą. Didysis gaisras, išsiplėtęs per virš du tūkstančius mylių Europoj, ir pagaliau per visą pasaulį, dabar šluoja tą pačią sostinę, kurioje jis buvo pradėtas. . ." (New York Times, š. m. bal. 23 d.)

Tai įdomus didžiulio New Yorko dienraščio pasakymas.

Taip, Berlyne buvo sugalvota pasaulis uždegti. Berlyne buvo pagamintas darvokšnis ir jis uždegtas. Po biskelio, palaipsniui, darvokšnio liepsnelė plėtėsi į liepsną, į gaisrą ir pagaliau į pasaulinę konflegraciją.

Tos baisiosios liepsnos liežuviai pasiekė net Stalingradą, pasiekė Kaukazo kalnus, pasiekė net Egipto pasienį! Jie, pagaliau, aprėpė visą žemės skritulį!

Tarsi kokios magiko rankos valdoma, toji liepsna vėliau pradėjo trauktis, degindama ir naikindama viską, palikdama griuvėsius ir milijonų žmonių lavonus. Europoje ji traukėsi vis atgal į Vokietiją. Šiandien Berlynas, kuriame liepsna prasidėjo, yra aplinkas tų pačių liepsnų. Berlynas šiandien ragauja tų visų karinių "prieskonių", kuriais hitlerinė Vokietija maitino Europą ir Afriką!

Tuojau, kai hitlerinė Vokietija pasalingai užpuolė Tarybų Sąjungą, vienas tarybinis rašytojas-istorikas parašė: **Tegu vokiečiai nepamiršta, kad Berlyno miestas [illegible] dar tebėra viename mūsų nuosavybėje!**

Daugelis žmonių tuomet iš to rašinio juokėsi. Ar galima rimtai šį straipsnį imti? — klausė tūli. Kas gi šiandien tikisi, kas gali prisileisti tokios minties, kad Raudonoji Armija kada nors bus Berlyne, nors ji ir turi nuo jo raktą?

Šiandien nereikia mums įrodinėti tų abejotųjų klaidingumo. Kiekvienam aišku, kąs darosi. Raudonoji Armija taško nacius pačioje jų sostinėje, pačiame centre. Pasaulis nekantriai laukia pranešimo, kad Berlynas jau užkariautas. Toks pranešimas gali įvykti anksčiau, negu tūli pesimistai mano.

Nei vienas Europoje miestas nebuvo tiek daug taškomas iš oro, kaip Berlynas. Nei vienas Europos miestas nesusilaukė tokios pabaudimo ekspedicijos, kokią šiandien mato Berlynas.

Ar iš Berlyno liks kas nors? Ar atsiras nors vienas nesudaužytas pastatas? Sunku atsakyti.

Šiandien, tačiau, vienas faktas turėtų būti kiekvienam žinomas: Berlynas neužilgo nebus nacių valdomas. Kiekvienas nacis, kuris ten bus pasilikęs, turės atsakyti už savo ir savo sėbrų galvažudiškus darbelius.

Paskui Berlynas gal būt bus atstatytas ir jame gal būt gyvens, kada nors, perauklėti, sužmoninti žmonės, vokiečiai. Jei jūos pavyks perauklėti ir sužmoninti, jie kada nors keikte prakeiks dabartinius savo neprietelius, naciškuosius budelius, tiek žalos atnešusius visam pasauliui. — **Laisvė.**

Darbo Pasidalinimas

Olis, Kumskis ir Žiūris (clevelandietis) nuzujo į San Francisco "gelbėti Lietuvą." Apie tą jų "misiją" mes jau rašėme. Tai begėdiškas akių dūmimas. Keliauja jie į San Francisco iš žmonių sukolektuotais pinigais. Olis verkdamas jų prašo. "Dirva" rėkia: Duokite daugiau pinigų.

Apie smetoninininkų kelionę į San Francisco "Naujienos" rašo, kad jie nieko neatstovauja tik save, o po to dar štai ką priduria:

"Jokios naudos Lietuvai iš jų važinėjimo nebus. Tuščiais blofais ir pasigyrimais jie nieko gero neatliks. . .

"Tie 'drąsūs' veikėjai rengia mitingus ir prašo aukų iš publikos, kad jie galėtų nukeliauti į San Francisco ir ten, apsigyvenę hotely 'išgelbėti Lietuvą'. . ."

Gerai. Kas čia pasakyta apie tautininkus tai teisybė. Bet jeigu taip tai kurių parašų baladosis į San Francisco Amerikos "lietuvių tarybos" "delegacija," kuri taip-pat susidės iš trijų asmenų — smetoninio pulkininko Griniaus, adv. Laukaičio ir Kvetkaus?

Tie ponai taip-pat važiuoja iš žmonių surinktomis aukomis. Jie taip-pat gyvens ir baliavos viešbučiuose. Jie taip-pat neatstovauja lietuvių tautos, o tik savo grupių "tarybą." Jie taip-pat nebus įsileisti konferencijon.

Taigi, klerikalų - grigaitinių "misija" lygiai tokio jau pobūdžio, kaip ir smetoninininkų misija.

Bereds, jie vešią dokumentą-memorandumą ir bandys platinti visuose pakampiuose tą "literatūrą."

Jie, kaip ir smetoniniai, bandys "užmegzti pažintis" [illegible] nesamones apie Lietuvą tiems iš konferencijos delegatų kur nors viešbuty ar ant gatvės.

Taigi, smetoninininkai ir tarybininkai turi tuos pačius tikslus. Jų tarpe tik darbo pasidalinimas. Vyriausia jų rūpestis — kuo daugiau prameluoti apie Lietuvą ir jos tarybinę valdžią.

Tai begėdiškas Amerikos lietuvių apgaudinėjimas ir jų kišenių tuštinimas. — Vilnis.

PROTESTUOJA PRIEŠ ARCANDO PALEIDIMĄ

MONTREAL. — Darbo-Progresyvių Partijos atstovas Fred Rose pasiuntė laikinam teisingumo ministeriui Hon. Josèph Jean protestą prieš ketinimą paleisti fašistų vadą Arcandą iš koncentracijos kempės.

Šio miesto spauda rašo, kad valdžia ketina paleisti jį į laisvę.

Iš Toronto praneša, kad žydų kongresas išnešė protestą prieš užsimojimą paleisti tą fašistpalaikį.

Žmogus šiandien yra didelis naikintojas, bet jis gali būti ir kūrėjas. Daugelyje atsitikimų jis gali padėti ir gamtai. Kanadoj, pavyzdžiui, žmogus, pagalba tam tikrų įtaisų, išperi milijonus vištukų ir žuvų. Čia matote vieną iš tokių pilant į vandenį mažas žuvutes, išperėtas tam tikruos įtaisuos, žmogaus priežiūroj.

Dumbarton Oaks Planas Del Taikos Palaikymo

San Francisco mieste susirinko 46 šalių atstovai. Jie sušaukti apsvarstyti taip vadinamąjį "Dumbarton Oaks Planą". Tą planą išdirbo ir paskelbė Jungtinių Valstijų, Didžiosios Britanijos, Tarybų Sąjungos ir Kinijos konferencija, įvykusi 1944 metais tarpe rugpiūčio 21 ir spalių 7 d. Planas pa[illegible] pagal tas konferencijos posėdžių vietą. Kai šitą planą San Francisco konferencija apsvarstys, pataisys bei papildys ir priims, jisai eis visų šalių atsiram apsvarstymui ir užtvirtinimui.

Skaitytojams labai svarbu su tuomi Dumbarton Oaks Planu susipažinti, nes pagelbės sekti San Francisco konferencijos eigą ir diskusijas.

Dumbarton Oaks Plano siūloma pasaulinė taikos ir saugumo organizacja turėtų susidėti iš sekamų įstaigų:

1. Seimas: Visos valstybės, narės pasaulinės taikos ir saugumo organizacijos, turi seime atstovybę. Seimas turės teisę svarstyti taikos išlaikymo reikalus ir duoti Saugumo Tarybai pasiūlymus, jeigu tų reikalų dar nėra svarsčiusi Taryba. Seimas taip pat turės teisę priimti į organizaciją naujus narius ir teikti direktyvas Ekonominei ir Socialinei Tarybai.

2. Saugumo Taryba: Saugumo Taryba susideda iš vienuolikos narių. Penki nariai būna pastovūs, o šeši seimo išrenkami. Pastovieji nariais yra Jungtinės Valstijos, Didžioji Britanija, Tarybų Sąjunga, Francija ir Kinija. Gi šešius narius renka Seimas dviejų metų terminui.

Ant Saugumo Tarybos gula didžioji taikos išlaikymo atsakomybė.

3. Tarptautinis Teismas: Turi būti įsteigtas tarptautinis teismas, kuris tyrinės ir svarstys tarpe tautų iškilusius ginčus, susijusius su teisėtumu. Sudarymai šio teismo gali būti panaudotas esamasis Tarptautinis Teismas, jį pakeičiant bei išplečiant, arba sudarytas naujas teismas, panaudojant dabartinio teismo statutą pamatu naujam statutui.

4. Militarinis Štabų Komitetas: Penkių didžiųjų valstybių militarinių štabų pirmininkai arba jų atstovai sudarys tarptautinį militarinį komitetą.

5. Militarinės Jėgos: Pasaulinės Saugumo Organizacijos nariai turi turėti gatavai paruoštų militarinių jėgų būrį, kurį bile kada organizacija gali pašaukti prie pareigų. Greitam militarinės jėgos vartojimo reikalui organizacija užlaikys oro jėgų vienetą.

6. Ekonominė ir Socialinė Taryba: Šią Trybą išrinks organizacijos Seimas ir ji susidės iš 18 narių. Jos pareiga bus darbuotis dėl sudarymo tokių ekonominių ir socialinių pasaulyje sąlygų, kurios padėtų palaikyti tarpe tautų bei šalių ramų sugyvenimą.

7. Sekretoriatas: Generalis organizacijos sekretorius turės pranešti Saugumo Tarybai apie grumojantį taikai pavojų. Taipgi jojo štabas, kuris vadinsis organizacijos sekretoriatu, pagelbės kitoms organizacijos įstaigoms atlikti savo darbus.

Balsavimo Procedūra: Dumbarton Oaks konferencijoj nebuvo susitaikyta dėl balsavimo procedūros. Todėl Jaltos konferencija išdirbo planą, kaip bus balsuojama Seime ir Saugumo Taryboje.

SEIME kiekvienas organizacijos narys turi tiktai vieną balsą.

TARYBOJE: (a) kiekvienas narys turi tiktai vieną balsą; (b) iš vienuolikos narių septyni gali nuspręsti bet kokį klausimą, kuris nėra surištas su vartojimu jėgos nubaudimui kurios nors šalies arba valstybės ir tas Tarybos narys, prieš kurio šalį yra paduotas skundas, susilaiko nuo balsavimo; (c) kur jau iškyla klausimas dėl vartojimo jėgos (militarinės arba ekonominės) prieš kurią šalį, reikia, kad balsuotų septyni Tarybos nariai ir kad tarpe tų septynių būtų penki pastovieji nariai, tai yra, Jungtinės Valstijos, Tarybų Sąjunga, Didžioji Britanija, Kinija ir Francija.

Procedūra dėl baudimo nusižengusių prieš taiką

Saugumo Taryba pirmučiausiai praveda ištyrimą tarpe šalių iškilusių ginčų arba nesusipratimų. Tos šalys gali būti Pasaulinės Saugumo Organizacijos nariai, arba gali būti nenariai, nedaro skirtumo. Po nuodugnaus ištyrimo, ji gali sutaikymui panaudoti derybas, arbitraciją, teisminį sprendimą, arba raginti tas šalis vengti susikirtimo per sričių susitarimus ir t. t. Bet jeigu tos pastangos nepavyksta, Taryba gali imtis bet kokių kitų priemonių tų šalių sutaikymui, panaudojant net militarinę spėką.

Pulkininkas leitenantas Cecil Merritt, vancouverietis, pirmas laimėjęs Viktorijos Kryžių, jau išlaisvintas. Jis buvo papuolęs vokiečių nelaisvėn laike puolimo ant Djepo.

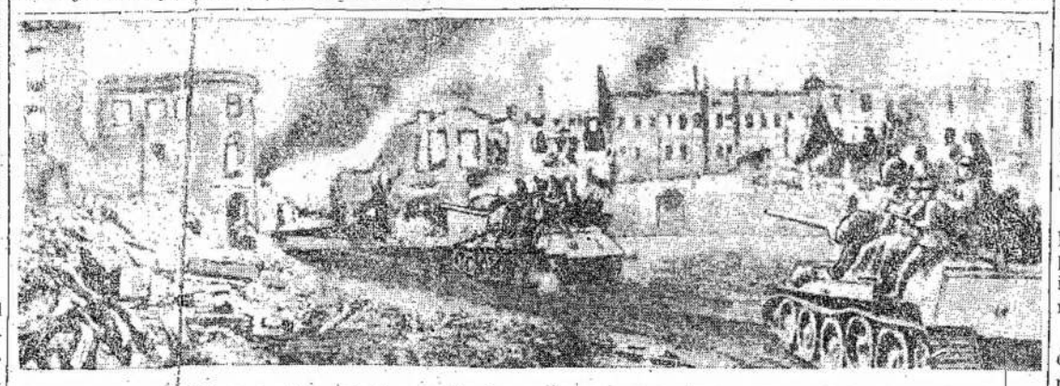

Toks tai Berlyno likimas. Berlyne užsižiebė gaisras, Berlyne jis ir užsibaigs, kas liečia Europą, bet šio karo mažai kas iš jo beliks. Čia matote Raudonosios Armijos tankus traukiant pirmyn Berlyno gatve.

Vokiečiai Sužeidė Kostą Kilikevičių

Draugas Kostas Kilikevičius, buvęs Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Veikiančio Komiteto sekretorius, savo laiške Liaudies Balsui rašo:

Brangūs Draugai:

Laike paskutinių trijų savaičių susitvenkė pas mane keletas neatsakytų laiškų, kurių tarpe ir jūsų laiškas iš kovo 25 dienos, gautas balandžio 12 dieną. Mat, laike pastarųjų savaičių buvau užimtas valymu nacių iš Olandijos.

Bendrai, mūsų žygiai Olandijoj buvo pasekmingi. Veik per porą savaičių mes peržygiavome išilgai visą Olandiją. Taipgi mūsų žygis buvo gana įvairus ir kartais komplikuotas.

Man pačiam kelis kartus teko papulti į priešo ugnį, bet vis išėjau laimingu, priešą palikdamas nelaimingoju. Kelis kartus priešo kulkos ar sproginiai "sužeidė" mano drabužius, bet kūnas vis liko nepaliestas — iki balandžio 15 dienos, kuomet, išlaisvinant vieną iš stambesniųjų šiaurinės Olandijos miestų, priešo sproginio pora skeveldrų įstrigo į mano dešinę koją.

Kostas Kilikevičius

Nenoromis teko palikti ginklo draugus ir mano vykusiai valdytą kulkosvaidį kovos lauke ir grįžti į užfrontį — ligoninėn.

Ligoninėn mane atvežė orlaiviu. Daktaras, darįs operaciją, konstantavo, kad nieko pavojingo nėra ir už poros savaičių galėsiu apleisti ligoninę. I hope, kad jis teisingas tame, nes dar norisi prisidėti prie užbaigimo sąskaitų su naciais.

Ligoninėje susitikau su pora rusų raudonarmiečių, kurie sužeisti pateko į vokiečių nelaisvę ir dabar kanadiečiai juos išlaisvino. Išlaisviniojieji dvasioje tvirti ir laukia to momento, kada jie vėl galės grįžti į savo tautiečių eiles, prie kūrybinio darbo. Jų pasakojimai patvirtina pirmiau aprašytą nacių terorizavimą belaisvių.

Asmeniškai man viskas sekasi gana gerai. Gal kiek panuobodžiausiu ligoninėj, kada lauke taip gražu, medžiai pasipuošę žiedais. Pro ligoninės langą matyti žydį vaismedžiai, kurie tartum kvieste kviečia prie savęs pasigėrėti jais. Gaila, kad dar nedabar. Dar keturios dienos teks būti ligoninės lovoj. Bet tiek to, tas laikas netruks prabėgti ir aš vėl pradėsiu mankštyti savo kojų muskulus del sekančių žygių.

Ligoninės gyvenimo negalima peikti. Maistas geras ir ligonių priežiūra gana maloni.

Žinios iš frontų irgi geros ir keliančios troškimą greičiau išvysti taikų pasaulį.

Jūsų siųsta brošiūrą Lietuvos klausimu gavau. Ačiū. Liaudies Balso dar vis negaunu. Matomai paštas užimtas su svarbesniais siuntiniais.

Prašome Panaujinti Savo Prenumeratas

Liaudies Balso administracija siutinėja pranešimus tiems skaitytojams, kurių prenumeratos jau pasibaigę, todel labai prašome visų, kurie jau gavote pranešimą, neatidelioti, bet panaujinti prenumeratą.

Taipgi labai prašome ir tų, kurie dar pranešimų negavote, bet žinote, kad Jūsų prenumerata jau pasibaigusi, tuojaus panaujinti. Kada jūsų prenumerata baigiasi, kiekvienas galite greit sužinoti, nes ant kiekvieno siunčiamo jums laikraščio prie jūsų adreso yra pažymėtas mėnuo ir metai, kada jūsų prenumerata baigiasi.

Visi tie, kurie atsinaujina prenumeratas nelaukdami pranešimų, taupo laikraščio išdą ir mažina administracinį darbą.

Visiems, kurie atkreipsite dėmesį į mūsų pranešimą ir panaujinsit prenumeratas, iš kalno tariame širdingą ačiū.

Administracija

Saugokit Sveikatą

Rašo **Dr. J. F. Borisas**

Hormonai

Šis rašytojas yra padaręs ant hormonų 1,400 eksperimentų. Rodosi, nors biskį turėčiau žinoti kiek nors daugiau apie hormonus ir jųjų paslaptis.

Hormonai, tai yra endokrinės liaukos arba, kitaip pasakius, kūno policija, armija, tvarkos darytojai, budavotojai ir sykiu naikintojai.

Lyties liaukos tai yra skystimas, kuriame randasi daug įvairių paslapčių. Šios liaukos nors priskaitomos prie lyties, tačiau jos kontroliuoja netik lytinį gyvenimą, bet sykiu ir protinį.

Paimsime vieną vyriškos lyties hormoną, vadinamą Neo-Hombreol (M). Chemiškai šis hormonas užsivadina Methyltestoste r o n e. Kuomet paimi ryte, tai už kokios valandos protas pasidaro daug vikresnis, turintis daug daugiau gabumų ir rodos viskas darosi daug lengviau ir smagiau suprasti. Taip pat daug bendro turi ir su oda ir visa psychiška žmogaus išvaizda, protavimu ir sykiu supratimu paties gyvenimo.

Man teko susidurti su vienu Harvardo Universiteto profesorium, kuris hormonus vartoja jau ilgokas laikas. Jis sako, kad negalįs nieko protauti, jeigu hormonų nevartoja. Jis vartoja skirtingos kompanijos negu kad aš viršuj paminėjau, tačiau abi gyduolės taikomos dėl tokių pačių priežasčių.

Jaunam žmogui gal hormonai mažai gali parodyt savo galybių, bet pabuvusio, sakysime, apie 45 metų amžiaus, hormonai gali labai pagrąžinti odą ir paties žmogaus išvaizdą.

Jauno žmogaus oda turi pilnai riebalų ir todėl minkšta, maloni, turinti daug gyvybės. Sęstančio žmogaus oda darosi sausa, apmirusi, pilna tamsybės. Todėl nereikia būti nei dermatologu, idant pažinti skirtumą. Gali pirkti visokią mostį ir gražintis, vistiek nebūsi jauna arba jaunas, jei tavo kūnui trūksta hormonų. Gali valgyti nors bačkas vitaminų ir skaniausių valgių, tačiau oda vis bus šiurkšti ir be reikalo tas visas darbas, jeigu kūnui trūksta hormonų. Tai niekas daugiau negelbės, kaip tik hormonai.

Ot, tai yra tokia paslaptis, misterija, apie kurią mes turime tik tiek supratimo.

Sūnų ir Dukterų Dr-jos Suvažiavimas

Šis svarbus Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos kuopų atstovų suvažiavimas įvyks šią vasarą, kaip pirmiau buvo per spaudą minėta.

Kad suvažiavimas būtų pasekmingas, Centro Komitetas dėjo pastangas, kad jis įvyktų patogiausiu laiku, kada darbininkai turi atostogas. O jos daugiausiai esti apie liepos pradžią. Tai Centro Komitetas ir numatė patogiausį laiką suvažiavimui birželio (June) 30 d. ir liepos (July) 1 d. Tokią Centro Komiteto nuomonę, jau kelios kuopos užgyrė, o priešingų tai nuomonei dar nepasireiškė.

Kas link suvažiavimo vietos, išsirišo klausimas lengvai. Hamiltone — antros kuopos susirinkimas pareiškė nuomonę, kad suvažiavimas įvyktų Toronte, vietoj Hamiltono. O pirmoji ir pati didžiausioji draugijos kuopa Toronte šimtu nuošimčių stoja už šaukimą suvažiavimo Toronte.

Abudu klausimai išspręsti. Dabar reikia imtis už kitų darbų, kurie stovi priešakyj visoms kuopoms ir pačiai draugijai. Jeigu mes nuodugniai sekame draugijos veikimą ir jos uždavinius, mes rasime daug ko, kas yra taisytina.

Ši pašalpinė draugija yra kartu ir kultūrinė draugija, nestovi vietoje. Ji seka kartu su gyvenimu ir žmonių pažanga ir kartu priseina taisyti tuos dalykus, kurie jau yra atgyventi draugijoj.

Svarbu, kad visi reikalingi dalykai yra taisomi, bet kaipo progresyvei draugijai, reikia toliau žiūrėti į priekį, kad ne vien sekti ir taisyti atgyventus dalykus, bet ir siekti ką nors naujo ir naudingo jos ateičiai. Nors karo metu sąlygos labai suvaržytos didesniems žingsniams, bet ta nuomonė turi skatinti visus, kad draugijos veikimas visoj Kanadoj būtų plečiamas didesniu maštabu ir praplėsti draugijos principinius rubežius.

Bet šiame suvažiavime turėsime pasitenkinti t a i s žingsniais, kuriuos galėsime pravesti karo sąlygose. Tačiau yra keletas labai svarbių dalykų, kuriuos turėsime pakeisti ar pataisyti šiame suvažiavime.

Kiek bus gauta įvairių projektų konstitucijos pataisymui, parodys ateitis, bet kad Centro Komitetas turi projektą pakeitimui vieno svarbaus konstitucijos paragrafo, tai aišku. Manitobos Apdraudos Departamentas verčia, kad draugija negali mokėti daugiau pašalpos, kaip $10 į savaitę. Mūsų trečiojo skyriaus nariai gauna po $11. Tokiu būdu suvažiavimas turės tą klausimą atatinkamai išspręsti.

Jeigu kuopos randa kai ką taisyti, turėtų pakelti mintį spaudoje, kad prieš suvažiavimą tie dalykai gerai išsiaiškintų. Laikas iki suvažiavimo jau neilgas, o jis bėga labai greitai. Tad visos kuopos turėtų jau dabar pilnai ruoštis suvažiavimui.

Delegatų Siuntimas

Kadangi numatomi kai kurie svarbūs konstitucijos pakeitimai, tai svarbu, kad galėtų dalyvauti kuo daugiausiai delegatų iš visų kuopų, kad po suvažiavimo nebūtų užmetinėjimų del suvažiavimo padarytų nutarimų ir t.t. Tokiu būdu, Centro Komitetas nutarė tolimesnėms kuopoms prisidėti prie kelionės išlaidų padengimo, kad galėtų atsiųsti savo atstovus. Tas turėtų paakstinti kuopas pasiųsti savo delegatus, kad suvažiavimas būtų skaitlingas ir demokratinis.

J. Barčas
Centro K-to Pirmininkas

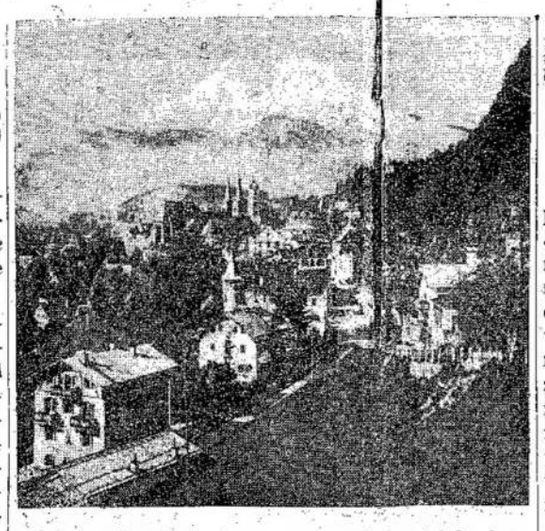

Berchtesgaden skaitosi nacizmo širdis. Matote, tenai Hitleris turėjo savo vasarnamius. Sąjungininkų bomberiai sulygino juos su žeme. vertęs kojas Berlyne.

Iš Lietuvių Literatūros Draugijos KVK Raštinės

Knyga "Saulėtoj Ispanijoj" Jau Gatava

Senai laukta knyga, **"Saulėtoj Ispanijoj"**, kurią parašė Kanados lietuvis Ispanijos respublikos liaudies priešfašistinio karo veteranas, **Edvardas Zdanauskas,** o išleido Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Veikiantis Komitetas, jau gatava — išėjo iš spaudos.

Knyga "Saulėtoj Ispanijoj" susideda iš 156 puslapių. Drg. E. Zdanauskas, autorius, pradžioje knygos gerą dalį pašvenčia aprašymui įspūdžių jam ir kitiems vykstant iš Kanados savanoriais į Ispaniją, plaukiant laivu, pervažiuojant per Franciją ir pagaliau pasiekus Ispaniją. Toliau — ir pagrindinis knygos turinys — smulkiai ir vaizdžiai aprašo herojiškosios Ispanijos liaudies ir tarptautinių brigadų, susidėjusių iš viso, pasaulio atvykusių savanorių, kovas prieš Ispanijos fašistų govėdas, remiamas Hitlerio ir Musolinio armijų, ginant demokratiją Ispanijos saulėtuose laukuose, nuo kurių drg. E. Zdanauskas ir knygą pavadino.

Kita ir paskutinė knygos dalis pašvęsta aprašymui, kaip Ispanijos fašistai kankino belaisvius, kuriuo ir drg. E. Zdanauskas išbuvo penkis metus. Jis išspruko savo antifašistiniu apsukrumu, su "pagalba" ten įsiveisusių lenkų ponų. Prie to, knygoje, 'Saulėtoj Ispanijoj", telpa drg. J. Ylos trumpas aprašymas apie kitus septynis nevykusius iš Kanados į Ispaniją lietuvius savanorius, iš kurių keturi: **Bolis Aleksus, Juozas Malickas, Bolis Jurimas ir Jonas Grigaravičius,** žuvo nuo fašistų kulkų Ispanijos saulėtuose laukuose už tai, **kad demokratija nežūtų pasaulyje!** O trys: Liūdas Kisielius, Petras Beširštis ir Antanas Samuolis, sugrįžo ir tebegyvena Kanadoje. Taipgi telpa visų aštuonių paveikslai.

Knyga "Saulėtoj Ispanijoj" vertinga ir įdomi savo turiniu, lengva ir patraukianti skaityti. Kaina 50 c. Kas norėtų įsigyti, galima gauti pas LLD Kanados Veikiantį Komitetą. Organizacijos, ypatingai Lietuvių Literatūros Draugijos kuopos, kurios draugijos nariu buvo autorius ir kiti Ispanijon nuvykę savanoriai, švenčiant Draugijos 30 metų jubiliejų, raginamos pasistengti juo daugiau pasiimti ir paskleisti tarp lietuvių šios svarbios knygos — "Saulėtoj Ispanijoj."

J. Lesevičius
LLDK. V. K. Sekretorius
P. O. Sta. "D", Box 44,
Montreal 22, Que.

Profesoriui Juozui Gruodžiui 60 Metų

Kauno Konservatorijos profesorius kompozitorius Juozas Gruodis gimė 1884 metais gruodžio mėn., Zarasų apskr., Antazavės valsčiaus, Rakėnų kaime. Jo tėvas buvo stalius. Pirmąsias muzikines žinias 10 m. Juozas gavo iš Obelių vargonininko M. Petrausko. Vėliau mokėsi Mintaujoj pas pianistą Hešmaną. 1914 m. jis nuvyko į Maskvos konservatoriją, kur dvejus metus studijavo konmpoziciją pas profesorių Iljinskį ir Laduckiną. Didžiojo karo audra jį, kaip karo kapelmeisterį, nubloškė gydytis į Jaltą, kur jis sukomponavo nemaža muzikos kūrinių ir buvo konservatorijos mokytoju. Grįžęs į Lietuvą, prof. J. Gruodis išvyko tolimesnėms kompozicijos ir dirigavimo studijoms į Leipcigą. Baigęs 1922 m. ypatingu pažymėjimu Leipcigo konservatoriją, prof. J. Gruodis grįžo į Lietuvą ir trejus metus išbuvo Kauno Valstybinės Operos dirigentu. Pasitraukęs 1927 m. iš operos, prof. J. Gruodis išbuvo dešimts metų Kauno Muzikos Mokyklos, vėliau Kauno Konservatorijos direktorium. Atsisakęs iš direktoriaus pareigų, prof. J. Gruodis pasiliko ir dirba taip pat ir dabar kaip kompozicijos klasės profesorius.

Štai ką pats apie save prof. J. Gruodis yra išsitaręs: "Nuo vaikystės dienų dirbu muziko profesionalo vargonininko, chorvedžio, karo kapelmeisterio, Jaltos liaudies konservatorijos mokytojo, mūsų operos dirigento, Kauno konservatorijos mokytojo ir direktoriaus darbą. Nors komponuoti pradėjau anksti, bet dėl įvairių priežasčių kompozitoriaus mokslą Maskvos ir Leipcigo konservatorijose išėjau vėlai. O kai mokykla man davė kompozitoriaus techniką ir mano svajonės pasitvirtino, tai teko eiti diriguoti, mokytojauti ir pasidaryti administratoriumi. Komponuoti tegalėjau tik poilsio metu. Stiprūs fiziniai žmonės kartais sugeba nemažai komponuoti ir kitą muzikos darbą dirbdami, bet aš po administratoriaus ir mokytojo darbo dažniausiai pareidavau namo tik snausti. . ."

Nepaisant šio kukliaus kompozitoriaus pasisakymo, prof. Gruodis vis dėl to yra sukūręs gana daug. Jis yra parašęs simfoniniam orkestrui Rudenėlį, Simfoninį prologą, Katarinką, Gyvenimo šokį, muziką dramoms "Šarūnas", "Mesijas" ir "Varpai", dvi siuitas, simfoninę poemą "Iš Lietuvos praeities", sukūrė baletą "Juraitė ir Kastytis", sonatą, fortepijonui ir smuikui, variacijų, rondo, apie 40 fūgų, daug dainų chorui ir solo ir kitų kūrinių. Dabar nesitenkindamas smulkesniais kūrinėliais, prof. J. Gruodis rašo stambų simfoninį veikalą; be to, suradęs tinkamą siužetą, jis yra pasiryžęs rašyti operą.

Kompozitorius prof. J. Gruodis savo muzikoj yra naujų kūrybos kelių, naujų išraiškos formų ieškotojas. Kompozitoriaus J. Gruodžio ritmika, metodika ir harmonija, pagrįsta lietuvių muzikinio folkloro ir liaudies dainų pažinimu, yra savotiška ir individualiai originali. Savo kūryba jis [illegible] lus lyrikas, kitur stiprus dramatikas, tačiau visa giliai išgyventa ir nuoširdžiai atkurta.

Didelis kompozitorius prof. J. Gruodžio nuopelnas yra tas, kad jis jau yra parengęs kompozicijos darbui ir išleidęs į gyvenimą eilę jaunųjų mūsų kompozitorių. Su džiaugsmu sveikiname savo gerbiamąjį kompozitorių, sulaukusį tokio gražaus amžiaus ir matydami jį dar pilną energijos ir didelių užsimojimų Lietuvos muzikai.

Kompozitorius prof. J. Gruodis jau yra įdėjęs didelį indėlį ir palinkime, kad jis savo kūrybą apvainikuotų dar stambesniais kūriniais, mūsų tautos ir tarybinės tėvynės garbei.

Juoz. Gaudrimas

Iš F. Abeko Prakalbų

BLAIRMORE. — Važiuodamas per vakarų Kanadą su prakalbomis, draugas F. Abekas buvo sustojęs ir mūsų kolonijoj. Nors čia lietuvių labai mažai ir tie išsisklaidę po apylinkę, tačiau buvo susirinkęs gražus būrelis.

F. Abekas pirmiausiai kalbėjo apie LLD — jos nuveiktus darbus nuo įsikūrimo iki šio laiko ir planus del ateities veikimo. Paskui kalbėjo apie fašizmą Europoj ir priežastį šio karo ir ko galima tikėtis po karo. Kalbėtojas taipgi nušvietė ir Lietuvos padėtį prieš karą ir dabar.

Jo kalba visiems klausytojams patiko.

Po prakalbos trys ar keturi draugai įsirašė į LLD, kiti užsirašė Laisvę. Šios apylinkės lietuviai skaito Liaudies Balsą, už ką kalbėtojas juos pagyrė.

Mitingui užsibaigus, kalbėtojas pamokino mūsų moteris dainuoti.

Išlaidų padengimui susirinkusieji suaukojo $30.00.

P. Mathus

Sekmingos Prakalbos

LETHBRIDGE. — Balandžio 17 dieną čia kalbėjo F. Abekas. Vietos lietuviai, kurie girdėjo jo prakalbą, labai patenkinti.

Jis labai aiškiai apibudino dabartinę pasaulinę padėtį ir būsimą taiką.

Po prakalbos du draugai užsirašė Vilnį, o 3 draugai įstojo į Lietuvių Literatūros Draugiją.

Kelionės išlaidų padengimui aukojo sekančiai: A. Kunigiškis, M. Šatas, A. Debulskis, W. Kaluška ir A. Narušis po $2.00. J. Petruškevičius, F. Kazokas, M. Leščinskas, J. Žebrauskas ir J. Zdanis po $1.00. Viso $15.00.

Labai ačiū draugam už aukas, o labiausiai draugui F. Abekui už aplankymą mūsų. Progai pasitaikius, prašome atlankyti mus ir vėl.

F. Kazokas

Buvo Pavogę Draugo Peskarskio Mašiną

TORONTO. — Draugui Peskarskiui lankantis Toronte ir užėjus į garažą pasiimti tajerio, vagis pasigriebė jo automobilių ir pabėgo. Laimė, kad draugas užėjo ant savo automobilio kitoj vietoj.

Kada jis rado automobilį, tuojaus pranešė detektyvams, kurie pribuvę apžiūrėjo [illegible] lyje užkandį. Jie laukė iki vagis atėjo ir suėmė.

Šis įvykis įspėja, kad niekad nepalikti rakto automobilyje, nors ir trumpam laikui. Yra tokių, kurie tyko ir progai pasitaikius nuvažiuoja.

Reporteris

JUOZAPAS BANAITIS

Jokūbas Supleški na Viršaitį

IŠ APYSAKOS "JOKŪBAS GUOBA"

(Tęsinys)

— Matai, reikėtų pasirūpinti malkų žiemai. Negi nekūrentoj mokysi? Žinai, kad mokykla kaip daržinė, vėjo gairinama.

— Dabar ne malkos rūpi. Juk pats gerai žinai, jog visi pašaltuoniškiai, pas ką dar koks kuinas liko, benzino, žibalo bačkas iš stoties į Knocho lauke pastatytą aerodromą tratina. Ir bombas. Ale pamatysi broliuk, kas per bombelės. Kaip gerai nupenėti meiteliai. Mūsiškiai bijojo jas krautis į vežimus. Girdi, galį sprogti. Juk nuo tokios vienos bombelės, esą, net Pašaltuonio bažnytėlė subirusi kaip degtukų dėžutė. . . Teko ir man įsikišti. Kitaip mūsiškiams būtų baigęsi riestai. Žinai, su vokiečiais maži juokai. Taigi, pats dabar matai, jog ne mokykla man dabar rūpi.

— Taip, taip, Kailiūne. Matau, jog ne lietuviška mokykla, — gaižiai pritarė mokytojas Ūmantas.

— Lietuviška ar vokiška, man vis tiek, bet ir mokyklą gal reikės iš mūsų namų iškelti. Aplink dvarą įsakė surasti erdvių patalpų. Vokiečiams apgyvendinti. Ot kas.

— Tai, negi jų tiek daug?

— Taigi, pats žinai, kad desėtkas kitas, o ir tie šlubiai — kreiviai. Atrodo, sargybą aerodromo stiprins.

— Aa, ot kaip. Taipss! — suraukė mokytojas kaktą, giliai susimąstė, primerkė akis ir vėl greit atsileido ir kaip niekur nieko: — Iš kur aš galiu žinoti? Niekur kojos iš namų neiškeliu.

— Na, jau na! — Pagrūmojo Kailiūnas mokytojui. — Aną naktį man pasirodė, kad apie mūsų trobą kažkas slankioja. Buvau atbėgęs paties pasikelti, gi žiūriu — lova tuščia.

Mokytojas lyg sumišo, bet greit susigriebė:

— Matyt, tai mano slankiota. Tur būt, savų reikalų atlikti buvau išėjęs. O kai uždrausta, tai. . . Naktys dabar tokios, kad ir po dangum pastovėti kartais ilgiau užsinori.

— Kad tave bala! Ot, šelma! O aš pradėjau įtarti. . .

— Ką tu, Kailiūne, negi nuo šiandien pažįsti mokytoją, — perkirto staigiai Ūmantas, lyg į didelę bėdą beįkliūvąs.

— Na, pagalvojau, kad ir pats pasmergas vaikščioti pradėjai, kai uždraustas metas. O čia, sakau, Mikasė su bolševikais pabėgo, vyras kaip drigantas, tai ir kitos prireikė.

Kailiūnas smagiai nusikvatojo.

Mokytojas nenoromis šyptelėjo, taip pigiai iš bėdos išsisukęs, o galvoj blykstelėjo: reikės išeinant užrakinti kamarėlę.

— Nežinojau, Kailiūne, kad tu toks juokdarys. . . Bet jau būtų laikas ir tūpti. Užsiplepėjom. Pats juk nuvargęs nuo tiekos darbo.

— Ko skubėti? Retai matomės. Užtrauksim po dūmą. Še, vokišku pavaišinsiu. Pamėgink.

— Nesinori prieš naktį. Dėkui, dėkui. Įpratęs į saviškius, — užsidegė. — O teisybė, ar tikra, kad Vokietijon gabens jaunus vyrukus?

— Ale čemerių ir uoslės! Tai tau, šiaudai ne grūdai: valdžia nieko nuo žmonių nuslėpti negali. Kiek man, kaip viršaičiui, žinoma, tai gabens. Varvaleno vokiškai, į kažkokį "reiko dynstą". Na, bet kas norės Savanoriu. Juk kam ir aš, brolyt, viršaičiu būčiau. Reik saviškius užstoti. O kas nori — tegu.

— Suuodžia čemeriai. Savanorius, — iš lovos pasigirdo šiurkščiai pamėgdžiojantis Kailiūnienės balsas. — Tu tik, kerėpla, dediesi nieko nežinąs. Viršaitis, mat, atsirado. Slapukė višta. Visi Pašaltuonio žvirbliai apie tai čeža. Visi kaimynai šiandien nuo pat ryto vaikščioja, kaip žemės netekę. Seimavoja pakuždomis, ką daryti. Tik tu degtine užpiltomis, užtinusiomis akimis nematai užverktų motinų akių.

Kailiūnui sudrebėjo palūpis, sunieztėjo kumštis, bet prieš jį sėdėjo mokytojas pašaipiu veidu.

— Žmonel, ko pragydai dabar ne laiku, bene kas tave prašė? Ko karki, kai protingi vyrai šneka?

— Nesivištuok! Žiūrėk, ryt poryt vėl kelneš pasiraitęs pats lakstysi po kaimus, kad nuo gyvenimo po vištgaidį dvarą suneštų, — spigiu balsu atkirto Kailiūnienė. Ir staigiai pasirėmė ant alūnės. — Mokytojau, pas tave pavakare buvo atbėgusi Mikasės motina. Patarimo klaustis. Nesulaukė. Bijojo suvėlinti, žinai, dabar saulė nusileido, tai nė savo reikalu iš trobos kojos nevalia iškelti.

— Kokio patarimo? — sudrebėjo Ūmanto širdis.

— Prie šito šėtono ir sakyti bijau. Dieve, dieve, nesiseka tai moteriškei visą amžėlį.

— Numanau. Tai dėl vaikų, tur būt, mokytojau, — įsiterpė viršaitis.

— Matai, tas gyvatė viską žino, tik tyli kaip mietą prarijęs. — Kailiūnienė širto ant vyro.

— Žinoma, kad aš viską žinau. Velniaus aš viršaičiu būčiau?

— Kaip tai dėl vaikų? — tariamai abejingai įsimaišė nekantraudamas mokytojas.

— Tai dėl jos tų dviejų pusbernių. Kiek žinau, pasiūlyta savanoriais užsirašyti. Aš manau, dėl to, kad užsiaugino senatvei paguodą, nagi tą tavo Mikasę. Vokiečiai viską, brolyt, žino. Nuo jų nė šapo nepaslėpsi. Be reikalo ir pats buvai prikibęs prie tos bolševikės blauzdų. Rods, kaip reikiant ūkininkų užauginta merga, o prie bolševikų pakvaišo ir gana. Kvarkšėjo, kaip perekšlė višta, žilas galvas agitavo susiprasti. Atvės dabar nuo kiaušinių iš gūžtos nuvyta. . .

— Et, Kailiūne, kam tai be reikalo minėti! Taipss. O jau laikas ir miegoti.

Apsisuko Ūmantas ir išėjo, staigiais žingsniais per vidurines duris į savo kamarėlę. Tik lyg dar labiau, kaip paprastai, susikūprinęs, susigūžęs.

Kailiūnas liko besėdįs.

— Na, ir užsidegė kaip degtukas. Šiaudai ne grūdai. Dėl šios bolševikės padurkų. Labąnakt. — Pamurmėjo sau po nosim Kailiūnas. — Bet neblogas vyras. Neišdidus. Kiti vadinamieji tiligentai visi dabar nosis nusuko, išskyrus Gudjurgį, kuris, atrodo, tikisi dabar inspektorium iškilti. O šit Ūmantas kaip žmogus. Buvo toks ir paliko, — galvoja Kailiūnas, naminę bankrutkę godžiai traukdamas. — Ale ir gerai, kad jis į peštynes tas įsimaišė. Viskas taip ir pasibaigė. Būčiau Vytui priskaldęs nenoromis, na, bet už palaidą liežuvį, ausis, tai motina visą naktį nebūtų davusi ramybės. O dabar pasiplepėjom kaip žmonės. Tepamąto, ką viršaitis dabar žino ir gali. Kad ir jokių mokslų neišėjęs. Tegu.

(Bus daugiau)

Drabininkų Kliubai Sovietų Sąjungoje

Rašo **Raymond Arthur Davis**
Kanadietis Korespondentas Maskvoje

Įdomiausiu Sovietų Sąjungos darbininkų veikimo dalyku yra darbininkų kliubas. Tokie kliubai yra visur. Kiekvienas fabrikas ir kiekviena organizacija turi juos, o kai kuriuose atsitikimuose, jie yra didelės organizacijos, turinčios didelius rūmus, stadijonus, teatrus ir savo budžetus, kurie siekia milijonus. Pavyzdžiui, Gelžkelio Darbininkų Kliubas Maskvoje turi apyvartos po penkius milijonus dolerių į metus. Bet ir mažesni kliubai taip pat interesingi.

Vienas iš daugelio Maskvos fabrikų, pildąs aviacijos užsakymus, turi kliubą, kuris vadinasi "Avia Kim".

Kliubas visuomet prisikimšęs. Darbininkai sako, "Nesinori eiti iš čia namo." Tai labai didelis įvertinimas, ar ne?

Paimkime bent vieną kurią dieną kliube. Koridoriai gana tylūs. Vos girdisi duslūs akordino garsai. Jie ateina iš tenai, kur daromos repeticijos gerai žinomos Čaikovo operos, "Pikių Dama." Operos grupė ir vėl veikia visu smarkumu. Pasižiūrėkime į kitą kambarį. Čia virš 50 darbininkų visokio amžiaus. Tai kliubo operetiška grupė. Jie tik perstatė "Soročinskio Mūgę" ir dabar diskusuoja tolimesnius planus.

Žemutinėj kliubo svetainėj teatrinis choras iš 120 balsų dirba savo darbą. Tai sunkiai dirbą žmonės. Kad padėti jiems, kliubas suorganizavo piano ir smuikos klases.

Kliubas pilnas visokio aktyvumo. Pačiame ilgos salės gale griežia džiazo orkestras. Kitame kambaryje dainų ir šokių ensamblius gamina naują pragramą.

Šį vakarą dramos grupė atostogauja. Bet ji tik perstatė Konstantino Simonovo "Taigi, Taip ir Bus." Ir labai gerai savo užduotį atliko.

Poilsio kambarys pilnutėlis. Stalų daug ir visi apsupti vyrų ir jaunuolių, atydžiai stebinčių, kaip kiti lošia šachmatais, po priežiūra Sovietų šachmatistų čiampijono Vasilio Smyslovo. Išdirbinių kambaryje eina siuvimas ir išsiuvinėjimas.

Operetiška grupė atrodo yra mylimiausia grupė tarp kliubo narių. Veikiausiai karo sunkenybės stumia žmones prie linksmesnės muzikos, linksmų komedijų ir aprėdalų.

Čia galima rasti inžinierių Bielovą, knygvedį Antipovą, stalių Babakiną, darbininką Kolmikovą.

Nepaprasčiausia grupe, kanadiečio akimis žiūrint, yra šokių ir dainų grupė. Tai jaunimo dangus. Tai tokie pat jaunuoliai, kurie Amerikoj praleidžia naktis šokdami džiterbugą ir sekdami paskui Frank Sinatrą. Jie dabar užsiėmę tautiniais šokiais. Jie rengia 21 šokį del viešosios kompeticijos. Į jų šokius įeina visoki šokiai.

Pirmadienį "užveizdos diena." Daug atydos dedama, kad padaryti šitą vakarą naudingu. Nesenai čia buvo atėjęs pasauliniai pagarsėjęs orlaivių darytojas Iljušas, kad apdiskusuoti produkcijos problemas su dirbtuvės darbininkais ir darbininkėmis. Kitu kartu fabriko direktorius buvo su pranešimu apie "Užveizdos užduotis." Organizuojamos diskusijos su kitų dirbtuvių prižiūrėtojais. Teatras pirmadieniais pašvenčiamas koncertams.

Kiekvieną naktį mažesnieji kambariai užimami paskaitomis. Diskusuojami įvairūs klausimai, nuo sunaikinimo Frederiko Antrojo armijų ir paėmimo Berlyno 1760 metais iki astronomijos ir gyvenimo problemų Didžiojo Petro laikais.

Pastaruoju laiku įvykę socialiai vakarai buvo pašvęsti sovietinių filmų pasaulio vystymuisi ir moterystės dvasiai diskusuoti.

Tai puikus kliubas. Nežiūrint kaip sunkus gyvenimas kovoje už pergalę, darbininkų kliubai padeda padaryti gyvenimą linksmesniu ir geresniu.

Klaipėdos Kraštas Grįžta į Normalumą

Rašo **L. Sausis**

Klaipėdos krašte liko ne daugiau 2,500 vietinių žmonių ir dabar Sovietų Lietuvos valdžiai kyla problema apgyvendinti jį.

Klaipėdos Apskričio Taryba atsišaukė į visus lietuvius, kurie išsikėlė iš Klaipėdos krašto į Lietuvos gilumą 1939 metais, kada pradėjo tenai siausti nacių teroras prieš lietuvius, kad grįžtų jie į savo namus.

Pagal Sovietų Lietuvos valdžios parėdymą, visi bežemiai, kurie nori gauti žemės, gaus po 15 hektarų žemės su visais ūkio padargais. Valsčiai, iš kurių kelsis emigrantai, privalo aprūpinti juos karvėmis ir arkliais. Vietinės valdžios pasirūpins viskuo kitu.

Klaipėdos krašte jau organizuojamos traktorių ir mašinų stotys. Prie to, bus įsteigtos penkios mašinų ir arklių nuomavimo stotys. Tuojaus bus atidaryta agrikultūros mokykla del valstiečių vaikų buvusiam Gayzevo dvare.

Klaipėdos krašte yra nemažai industrinių užvedimų, įskaitant plytničias. Mažame Bajorų miestelyje jau veikia tekstilės fabrikas. Vilkynėj veikia didelis malūnas.

Prekulėj gyvenimas grįžta į normales vėžes. Čia vokiečiai sudegino liuteronų bažnyčią, keletą privačių namų ir mokyklą, kuri buvo pastatyta pirm vokiečių okupacijos. Plytničia, kuri liko sveika, tuojau pradės veikti. Taipgi tuojaus pradės veikti ir pieninė, kuri randasi netoli Prekulės.

Pildančioji Taryba surašinėja Prekulės gyventojų turtą. Atrasta nemažai javų apleistuose namuose. Jie malami ir duodami vietos gyventojams. Tarybos žinioj yra daug mašinerijos, kuri buvo atrasta vokiečių dvaruose. Taipgi jos žinioj randasi sėklos, kurios bus padalintos tarp naujakūrių.

Pačioj Klaipėdoj atsistatymo darbas eina pilnu tempu. Padedant vietiniams gyventojams, raudonarmiečiai atstato prieplauką. Tuojaus pradės veikti tekstilės įmonė, kuri skaitoma didžiausia visoj Lietuvoj.

Du mezginių fabrikai, Aušra ir Ideal, taipgi atstatomi. Su pabaiga balandžio Aušra jau duos vaikams ir moterims pančiakų ir kitų mezginių.

Klaipėdos kraštas, neatskiriama Sovietų Lietuvos dalis, grįžta į normalų gyvenimą.

Įvairenybės

Japonų Saužudystės Bomberiai

Amerikos laivyno komandierius Pacifiko Vandenyne, admirolas Nimitz pranešė, kad japonų lakūnai tiksliai krinta su savo lėktuvais ant amerikinių karo laivų, stengdamiesi tikrai juos nuskandinti.

United Press korespondentas Albert Ravenholt rašo iš Kinijos, kad japonai pradėjo statydintis daug naujų savižudystės lėktuvų. Toks lėktuvas greičiau ir pigiau pastatomas, negu paprastas kovos lėktuvas.

Savižudystės lėktuvo varomieji sparneliai - propeleriai yra užpakalyje; jie stumia lėktuvą priekin, o ne traukia. Japonų lakūnas sėdi ties viduriu tokio lėktuvo. Tonas sproginių yra įstatytas lėktuvo nosyje. Lėktuvas skrenda vidutiniai po 400 mylių per valandą, o smigdamas

(Nukelta ant 6 puslp.)

Iš Draugo F. Abeko Prakalbų Winnipege

WINNIPEG. — Balandžio 13, 14 ir 15 dienomis čia lankėsi svečias iš Jungtinių Valstijų, draugas F. Abekas, Vilnies redaktorius, ir kalbėjo net tris kartus.

Balandžio 13 dieną jis kalbėjo apie Lietuvių Literatūros Draugiją, jos išleistas knygas ir nuveiktus darbus. Jis nušvietė, kokia padėtis buvo, kada tvėrėsi ši organizacija, ir dabar. Jis pažymėjo, kad nei viena kita srovė Jungtinėse Valstijose ar Kanadoje neturi tokios plačios apšvietos organizacijos, kaip kad Lietuvių Literatūros Draugija.

Jam savo kalbą užbaigus, buvo paklausimai, į kuriuos kalbėtojas aiškiai atsakė.

Balandžio 14 dieną F. Abekas kalbėjo apie Lietuvą, nušviesdamas jos istoriją. Jis pažymėjo, kaip puldinėjo ir plėšė mūsų žmones kryžiuočiai, kaip slėgė Rusijos caro režimas, persekiodamas Lietuvos gyventojus visokiais būdais.

Pradžioj šio karo, toliau kalbėjo jis, Smetona norėjo parsikviesti nacius, bet Sovietų Sąjunga pastojo kelią ir Smetona išbėgo pas savo prietelį Hitlerį — į Berlyną. Smetonai pabėgus, žmonės išsirinko savo valdžią, 1940 metais.

Naciai, su smetonacių pritarimu, buvo įsiveržę į Lietuvą, bet Raudonoji Armija, padedama Lietuvos partizanų ir lietuviškų pulkų, išvijo juos ir dabar jau visa Lietuva laisva. Sugrąžintas jai ir Klaipėdos kraštas. Vėliau Lietuvai teks ir Karaliaučius su apylinke.

Nežiūrint baisių aukų, šis Lietuvos momentas yra laimingiausias, kaip kalbėtojas nurodė. Nes dabar visa lietuvių tauta apsivienyjo, atgavo visus istorinius rubežius. Dabar Lietuva niekad nebus užpulta ir jos žmonių ateitis bus skaisti, pražydės kultūra.

Užbaigus kalbą, vėl buvo klausimai ir minčių pareiškimai. Tūlas Liaukiavičius, kuris labai įsimylėjęs į smetonacius, bandė kraipyti faktus, bet nerado pritarėjų.

Balandžio 15 dieną įvyko Sūnų ir Dukterų Draugijos kuopos susirinkimas, po kurio pirmininkas J. Paliliunas perstatė F. Abeką pakalbėti dar kartą.

Kalbėtojas nušvietė pašalpinės draugijos reikšmę darbo žmonėms, o paskui kalbėjo apie dabartinę pasaulinę padėtį, nušviesdamas, kaip šis karas išsivystė ir kaip bus užbaigtas, kaip bus atsteigta taika tarp tautų.

Kalba buvo pusėtinai ilga ir svarbi. Winnipegiečiai pasisėmė daug žinių.

Ant galo jis išreiškė savo įspudžius Winipege ir apgailestavo, kad tenka išvykti kitur.

W. Stapon

PADARYKITE TĄ DEL KANADOS

PASKOLINKIT SAVO DOLERIUS... KAD BŪTŲ GALIMA APRŪPINTI ARMIJAS GINKLAIS, KURIE JOMS REIKALINGI, KAD UŽDUOTI GALUTINĄ SMŪGĮ... **PASKOLINKIT** DEL APGINKLAVIMO, IŠLAVINIMO, MAITINIMO, APRENGIMO IR TRANSPORTACIJOS MŪSŲ VYRŲ IR MOTERŲ KARE... **PASKOLINKIT** DEL UŽGYDYMO ŽAIZDŲ, PAGYDYMO SERGANČIŲ, IR IŠGELBĖJIMO JŲ DEL TAIKOS... **PASKOLINKITE** DEL IŠLAISVINIMO SUIMTŲJŲ IR ATSTEIGIMO TAIKOS KARO SUSPAUSTAM PASAULIUI. ATMINKIT, JŪS **SKOLINATE**, O NE IŠLEIDŽIATE, KUOMET JŪS ĮDEDATE SAVO PINIGUS Į PERGALĖS BONUS.

O KANADA PADARYS TĄ DEL JŪSŲ...

KANADĄ PALEIS TUOS PINIGUS, KURIUOS JŪS INVESDINAT Į PERGALĖS BONUS, Į DARBĄ DEL JŪSŲ — IR DUOS JUMS PALŪKANAS — 3 NUOŠIMČIUS Į METUS. KANADA LAIKYS JŪSŲ PINIGUS SAUGIAI — ANT TIEK SAUGIAI, KIEK PATI KANADA SAUGI — SAUGIAUSIOJ VIETOJ ANT ŠIOS ŽEMĖS. PINIGAI, KURIUOS JŪS SKOLINATE, BUS JŪSŲ IR GALĖSITE JUOS PANAUDOTI ATEITYJE, KADA JUMS BUS REIKALINGIAUSI. JEIGU BUS REIKALAS, JŪS GALĖSITE GAUTI JŪSŲ PINIGUS ATGAL BILE KADA. TIK PAGALVOKIT! — DAUGIAU GERŲ PRIEŽASČIŲ, KODEL JŪS TURITE PIRKTI PERGALĖS BONUS, NEGU KADA KAS SIŪLĖ KANADOS ŽMONĖMS! SAVO LAISVĘ MES TURIME ĮVERTINTI. **INVESDINKITE Į GERIAUSĮ!**

Invesdinkite į 8 Pergalę

Pirkit Pergalės Bonus

NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE

Pranešimai

Montreal, Que.

Bonų Raštinė

Einant Aštuntos Pergalės Paskolos kampanijai, D.L.K. Vytauto Neprigulmingo Klubo svetainėj, 2161 St. Catherine St. E., atidarytas ofisas.

Lietuviai, kurie norite, galite čia užeiti ir nusipirkti Pergalės Bonų.

J.

Delhi, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 6-tos kuopos susirinkimas įvyks sekmedienį, gegužio 6 dieną, 7 valandą vakaro, Stoddard Hotelyje, Delhi, Ont.

Turėsime daug svarbių reikalų aptarti, todel kviečiame visus narius dalyvauti.

Valdyba

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sekmadienį, gegužio 6 dieną, 2 valandą po pietų, įvyks Darbo-Progresyvių Partijos Lietuvių Klūbo susirinkimas.

Yra labai svarbių klausimų aptarimui. Prašom visus narius ir simpatikus atsilankyti.

Susirinkimas įvyks lietuvių salėj, 160 Claremont St.

Valdyba

Draugiškas Užkviečimas

NEWCASTLE. — Tai nedidelis Ontarijos provincijos miestelis su keleta krautuvių, "Drug Store", pora fabrikų ir dviem viešbučiais, ir gražia didele sale, Masey Harris padovanota vietiniams miestelio gyventojams, kurių randasi virš tūkstančio.

Newcastle kadaise buvęs garsus Ontario ežero uostas, kur buvo Massey Harris manęs statytis savo garsias dabar visame Toronte dirbtuves. Bet šiandien šis miestelis garsus ne pramone, o gražiais sodais, dailiais jo apylinkėje stovinčiais, ir upeliais apaugusiais sydrais ir lapuotais medeliais. Vos tik mylios atstume nuo miestelio randasi gražūs vasarnamiai ir maudynės, kur smėlyje ir žvyre gaiima išsimaudžius ramiai saulės spinduliais apsideginti.

Vasaros laiku į šią vietą suvažiuoja daug žmonių iš miestų, nekurie net savus vasarnamius turi pasistatę, nes pragyvenimo sąlygos, palyginus su kitomis Kanados vietomis, labai patogios. Jei kas apsistoja viešbučiuose ant savaitės ar ilgiau — moka tik 12 dolerių į savaitę už maistą ir butą. Žinoma, jei ant dienų — moka daug brangiau.

Gal daug kas ir iš lietuvių galvojat praleisti savo atostogas, bet neturit patogios vietos. Tiems lietuviams ar lietuvaitėms labai patarčiau atsilankyti pas mus ir pasilikti atostogoms, nes susisiekimas busais labai patogus. Iki Toronto ir atgal tik $2.50.

Būtų labai smagu mums, jei lietuviai, vykdami iš Toronto ar iš Montrealo Nr. 2 Highway, sustotų pailsėti mūsų viešbutyje, tai yra "Queen's Hotelyje". Tai sakau ne biznio supratimu, bet draugiško laiko praleidimo ir susitikimo su draugais savo tautiečiais reikalu. Be to, čia dar svarbu draugams mėgstantiems žuvavimą, nes garsusis žuvimis "Rice" ežeras vos tik keliolikos mylių atstume. Nuo šio miestelio iki "Orono Forestry" vos tik 2 ir pusė mylios — tai gražiausi pavyzdingųjų miškų plotai, užimanti ištisas mylias.

Rašau šį rašinėlį todel, kad atvykus į Torontą daug draugų lietuvių įdomaujasi, o kad per trumpą susitikimo laiką paaiškinti, išpasakoti yra negalima, sumaniau parašyti. Jei bus tai įdomu, kitą kartą parašysiu dar daugiau.

Beje, mėgstantieji šokius, turi progos pasišokti gražioje, 700 žmonių telpančioje, salėje prie gero orkestro du kart savaitėje, tai yra, antradieniais ir penktadieniais.

A. Byras

Vokiečiai pasitinka užkariautojus panickos pilnais veidais, bet tas nieko jiems nepadeda. Jie turi dabar klausyti sąjungininkų militarinės valdžios.

Žvaigždiečiai Rengiasi Hamiltonan Ne Juokais

TORONTO. — Jaunesniojo lietuvių jaunimo choras, Žvaigždės choras, vadovaujamas P. Linartaitės, padedant su pianu St. Šimkonjutei, rengiasi į Hamiltoną ne juokais.

Man teko būti ant jų pamokų ir matyti, ką jie duos Hamiltone. Kaip pasirodo, tai programa bus labai įvairi. Dainuos visas choras, šoks šokikės, bus juokingas duetas, muzikantų ir mūsų jaunoji akrobatė Balsytė parodys savo miklumą.

Aš esu tikras, kad hamiltoniečiai negalės atsistebėti mūsų mažų menininkų gabumais. Jie gali lygintis su mūsų meno veteranais.

Sekmadienį buvo tėvų susirinkimas, kuriame paaiškėjo, kad nemažai tėvų vyksta irgi. Bus ir kitų torontiečių svečių. Hamiltoniečiai turi apsižiūrėti, nes gali būti daugiau torontiečių, negu hamiltoniečių.

—o—

Palangos Ponaitis

Sekmadienio vakare menininkai perstatė komediją apie Palangos ponaičius, tai yra, trijų veiksmų komediją "Palangos Ponaitis."

Veikalas gana juokingas, kadangi perstato amerikiečius lietuvius Palangos kurorte, pirm karo.

Vienas butlegeris, parvykęs į Palangą, peršasi jaunai amerikietei, bet ta įsimyli į jauną studentą. Kad jis ir turėjo daug pinigų, tačiau studentas laimėjo.

Prie to, nemažai juoko sudarė Kauno sukčių "pasitarnavimas" amerikiečiam. Nekuriems tas labai daug kainavo.

Visi artistai lošė gražiai, bet Linartaitė, tai už visus geriausiai. Ji atrodė, kad ne vaidina, o pergyvena tą.

Beje, teko girdėti iš publikos prašant, kad artistai kalbėtų garsiau. Tas buvo pastebėta visuomet. Artistai neužtektinai garsiai kalba. Salėj balsas greitai "išgaruoja". Šitą pastabą reikėtų atsiminti visiems vaidintojams.

—o—

Saulėtoj Ispanijoj

LLD kuopos literatūros platintojai per parengimą jau platino E. Zdanausko knygą "Saulėtoj Ispanijoj". Kaip vienas narys pasakojo, tai labai gerai platinasi.

Platintojai pasiėmę apie 70 knygų ir beveik visas išplatinę.

Knyga labai gražiai atrodo ir visai nebrangi: tiktai 50 centų. Pigiau už grybus. O pasiskaitymas tenai yra labai gražaus.

Kuopa užsisakiusi 300 kopijų. Reikia manyti, kad ji išplatins visas.

Reporteris

SUOMIJA GRĄŽINA Į SSRS 100 BALTAGVARD.

STOKHOLMAS. — Suomijos vidaus reikalų ministeris Yroje Leino įsakė suimti 100 rusų baltagvardiečių, gyvenančių Suomijoj senu, negaliojančiu pasportu ir grąžinti juos į Sovietų Sąjungą.

Buvę CCF Nariai Bara Ontarijos CCF Vadus

(Žemiau talpiname Manitobos provincijos seimelio narių laišką Ontarijos CCF vadui. Laiško rašytojai buvo išmesti iš CCF už agitaciją, kad CCF kooperuotų su liberalais ir pragresyviečiais prieš atžagareivius. — **Red.**)

—o—

E. B. Jolliffe, MPP,
Legislative Assembly,
Toronto, Ontario.
Brangus Mr. Jolliffe:

Ontarijos politinė scena yra Kanada mažoj formoj. Klausimai, kurie stoja prieš akis Ontarijai, yra visašaliai klausimai ir prieš Kanados akis gali atsistoti beveik tokia situacija po rinkimų. Tokiu būdu, labai svarbu, kad Ontarijos politinių partijų vadai duotų konstruktyvę vadovybę Kanados žmonėms.

Tokia konstruktyvė vadovybė turėjo išeiti iš oficialės CCF opozicijos. Bet tokia vadovybė neiškilo iš tenai. Nors jūs užsitarnaujat pagyrimą už pagalbą, duotą sumušimui Drew valdžios, tačiau mes esame priversti smerkti jūsų atsisakymą stoti CCF ir liberalų koalicinės valdžios priešakin, kas būtų užtikrinę progresyvę valdžią Ontarijoj be rinkimų.

Jūs teisingai sakote, kad rinkimai nebuvo reikalingi, bet negali būti juokingesnio dalyko, kaip tikėtis, kad leitenantas gubernatorius šauktų jus sudaryti valdžią su 32 atstovais, kuomet Drew valdžia su 38 atstovais negalėjo išlaikyti savo pozicijų Ontarijos legislatūroj. CCF ir liberalų narių koalicija, kuri sumušė Drew valdžią, būtų galėjusi tęstis kaip to laiko valdžia su aiškia dauguma, ir būtų galėjusi pravesti svarbesnes reformas del Ontarijos žmonių, prisilaikant abiejoms partijoms, CCF ir Liberalų, priimtos programos.

Ši izoliacinė jūsų politika yra ne tik jokios atsakomybės nepaisanti, bet ir visai trumparegė, žiūrint iš praktiško taškaregio. Dalykams einant taip, kaip dabar, jūs atsistojate į pavojų būti paliktais po šių rinkimų su daug mažiau vietų, negu turėjote.

Savo pareiškime kovo 1 dieną, mes sakėm, kad po sekančių federalių rinkimų CCF gali užimti strateginę poziciją ir duoti progresyvę vadovybę koalicinėj valdžioj. Ta proga buvo duota jums Ontarijoj jau dabar. Jūs atsisakėt nuo jos. Jeigu toks CCF atsinešimas bus visos šalies plotu, CCF duos tiktai sumišimą ir veikiausiai katastrofą Kanados ateičiai. Mums atrodo, kad rinkimai Ontarijoj neišspręs nieko. Veikiausiai jums ir vėl reiks pasirinkti arba dabartinį izoliacinį nusistatymą arba kooperacijos politiką.

Jūsų politikos pasikeitimo tuo metu pageidaus ne tik Ontarijos, bet ir visos Kanados žmonės.

Draugiškai,

B. R. Richards,
D. L. Johnson

Už Pergalę ir Taiką
Pirkime
PERGALĖS BONUS

ĮVAIRENYBĖS

(Atkelta nuo 5 puslp.)

žemyn pasiekia 600 mylių greičio į valandą. Visas lėktuvas sprogsta, kada jo nosis ar sparnas paliečia kokį kietą daiktą.

Kada lakūnas įeina vidun, tai lėktuvas iš lauko pusės užrakinamas. Lakūnas neima jokio parašiuto. Kai tik lėktuvas pakyla nuo žemės, jo nutūpiamieji ratai savaime nukrinta. Jeigu lakūnas mėgintų nusileisti, lėktuvas eksploduotų ir jį užmuštų. Vis tiek, ar lakūnas puls su savo lėktuvu ant amerikinio laivo ar nenorės to daryti, jis lygiai nusmerktas mirti.

Kai savižudiškas lakūnas pakyla, jis tris kartus aplekia aikšte. Visi kiti tos japonų orlaivių stovyklos lakūnai ceremonialiai sustoja ir saliutuoja šaužudį, atsisveikindami jį.

Savižudiškiems oro žygiams japonai yra specialiai lavinami šešis mėnesius. Paskui duodama jiems trys mėnesiai poilsio-atostogų, tai yra, trys paskutiniai gyvenimo mėnesiai.

Lietuvių Literatūros Draugijos 21 Kupa
Ir Sūnų ir Dukterų Draugijos 10 Kuopa

Rengia

ŠOKIUS

Šeštadienį, Gegužio 12

1094 Drouillard Rd.
(Rusų Salėj)

ŠOKIAMS GRIES SMAGI MUZIKA
VISAS PELNAS SKIRIAMAS LIAUDIES BALSUI
KVIEČIAM VISUS WINDSORO IR DETROITO LIETUVIUS ATSILANKYTI
Pradžia 8 v. v.

Rengimo Komisija

Tel.: VA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teisinų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 2924

Mary Lee Flower Shop
GRAŽIOS ŠVIEŽIOS ROŽĖS $2.00, $3.00 ir $4.00 UŽ TUZINĄ
GRAŽIAI SUDARYTI BUKETAI DEL MOTERŲ 50 C. IR DAUGIAU
PRISTATYMAS VELTUI
Nepamirškit Motinos Motinų Dienoj, Sekm., Geg. 13
1259 Bleury St. -- Tel. HArbour 3473
Montreal, Que.

Įsigykit Savo Namus
PARSIDUODA ĮVAIRUS NAMAI SU GEROMIS ĮEIGOMIS
2 flatų duplex, nauji, nuo $6,800 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 iki $15,000.
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager.

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ra Kuopa
Ir Lietuvių Literatūros Draugijos 113 Kuopa
RENGIA
Koncertą ir Šokius
ŠEŠTADIENĮ, GEGUŽIO 5 DIENĄ
171 Beach Road
(Hamilton)
Programą pildys iš Toronto atvykęs Žvaigždės choras ir jauna ir gabi akrobatė M. Balsytė, taipgi ir vietiniai jaunuoliai
PO PROGRAMOS SEKS ŠOKIAI
Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir pamatyti šį gražų parengimą
Pradžia 7.30 val. vakaro.
Rengėjai

Tel.: Ofiso — FR 9265 Namų — AM 9324
Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v. Ir sulig susitarimo
Dr. E. Andrukaitis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2552 ROUEN ST. — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel.: BElairs 2200.
Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVIŠKAI
Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val. vak. ir suly susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų